

Beleidsnota 2024-2029

Jeugd

ingediend door Melissa Depraetere,
Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Wonen,
Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd

ingediend op **143** (2024-2025) – Nr. 1
15 november 2024 (2024-2025)

Beleidsnota

ingediend door Melissa Depraetere,
viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd

Jeugd
2024-2029

I. INHOUDSTAFEL

INHOUD

I. INHOUDSTAFEL	2
INLEIDING DOOR DE MINISTER	3
II. SAMENVATTING	4
III. OMGEVINGSANALYSE	7
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	15
VI. TRANSVERSALE EN HORIZONTALE DOELSTELLINGEN	15
VII. OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN CJM	15
ISE A. CJM-BELEIDSVELDOVERSCHRIJDEND	15
II. SD A.1 Ik verhoog de impact van het beleid via expertise- en kennisontwikkeling.....	15
III. SD A.2 Ter ondersteuning van een toekomstbestendige cultuur-, jeugd- en mediasectoren voorzie ik in een integrale beleidsbenadering	17
ISE B. CULTUUR- EN JEUGDINFRASTRUCTUUR.....	18
IV. SD B.1 Om onze sector maximaal ruimte te bieden, bouw ik aan kwaliteitsvolle cultuur- en jeugdinfrastructuur.....	18
V. BELEIDSVELD Jeugd	20
ISE U. JEUGDBELEID.....	20
V. SD U.1 Door een krachtig jeugd- en kinderrechtenbeleid verbeter ik de leefwereld van kinderen en jongeren	21
VI. SD U.2 Ik garandeer de eigenheid van het jeugdwerk binnen de maatschappij.....	28
VI. LIJST MET AFKORTINGEN	36
VII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	38
VIII. BIJLAGE INDICATOREN METADATAFICHE	38

INLEIDING DOOR DE MINISTER

Alle kinderen en jongeren in Vlaanderen alle kansen geven

Kinderen en jongeren alle kansen geven om te groeien en om zichzelf te zijn, naar hen luisteren en weten waar zij van wakker liggen, dat vind ik als minister écht belangrijk. Dat is hoe een warm en sociaal Vlaanderen er voor mij uit ziet. Ik ben dan ook trots dat ik minister mag zijn van een dynamische en unieke sector die er is voor de jeugd, maar ook voor haar jeugdwerkers. Want het zijn zij die zich elke dag inzetten - vrijwillig of professioneel - om kinderen en jongeren de mooiste tijd van hun leven te bezorgen: een voor- of namiddag, een dag, een week of langer. Zij zijn de eerste bewaker van de rechten van de rechten van kinderen en jongeren.

De stem van alle kinderen en jongeren vertolken

Elk kind en elke jongere moet de ruimte krijgen om voluit jong te kunnen zijn, zichzelf te ontplooiën en heeft het recht op gelijke kansen voor een onbezonnen jeugd. Hun dromen en ambities vertolken, is niet alleen mijn voorrecht maar ook mijn plicht. Binnen de Vlaamse regering en in het Vlaamse parlement. Als minister van Jeugd engageer ik mij om over al mijn bevoegdheden heen te waken over het belang van kinderen en jongeren: van meer betaalbare woningen en studentenkoten voor jongeren tot ambitieuzere klimaatplannen, van deftige infrastructuur voor het jeugdwerk tot betaalbare en toegankelijke jeugdverblijven zodat elk kind op vakantie kan. Maar ook reken ik op mijn collega's in de Vlaamse regering om voor hun bevoegdheden hetzelfde te doen. En ook bij hen zal ik altijd de stem van kinderen en jongeren vertolken.

Een veilige omgeving voor elk kind

Zelf besteed ik bijzondere aandacht aan de integriteit en veiligheid van kinderen en jongeren, en dat in al zijn facetten. Elk kind en elke jongere in Vlaanderen heeft het recht op een veilige (thuis)omgeving om op te groeien, het recht om voluit zichzelf te zijn. Daar zal ik nauwlettend op toezien. Het jeugdwerk speelt daarin een cruciale vertrouwensrol. Want bij uitstek is ons jeugdwerk een veilige omgeving voor onze kinderen en jongeren, waar ze zorgeloos kunnen zijn. Het draagt positief bij tot hun mentaal welzijn. Daarom vind ik het belangrijk om het jeugdwerk maximaal te ontzorgen, want jeugdwerkers zijn geen psychologen of dokters. Ik zal dan ook nauw samenwerken met de minister van Welzijn om jongeren veerkrachtig te maken en hen maximaal te ondersteunen.

Een kindvriendelijk Vlaanderen

We stellen een ambitieus Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan op waarin we duidelijke keuzes maken om echt het verschil te maken in het leven van onze kinderen en jongere. Via het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid maken we van Vlaanderen - samen met de lokale besturen - ook een kindvriendelijke samenleving: in elk dorp, in elke stad, in elke gemeente. Het is daarbij belangrijk

dat we luisteren naar onze jongeren: waar liggen zij wakker van, waar lopen zij tegenaan en hoe zorgen we voor een veilige samenleving waar jongeren zichzelf kunnen zijn? We doen dat door voortdurend in dialoog te gaan met de Vlaamse Jeugdraad, het Kinderrechtencommissariaat en de brede jeugdsector.

Gelijke kansen en goede jeugdinfrastructuur

Als minister van Jeugd elke dag werk maken van gelijke kansen voor alle kinderen en jongeren in Vlaanderen is vanzelfsprekend. Door het versterkte Jeugddecreeet kan het jeugdwerk nu verder uitbreiden en groeien in Vlaanderen. Kinderen en jongeren die nu minder kansen krijgen, wil ik via het decreet bereiken zodat ook zij zich maximaal kunnen ontplooien en alle kansen krijgen. Kinderen en jongeren die nu hun weg niet vinden naar het reguliere jeugdwerk wil ik opnieuw bereiken.

Daarnaast versterken we ook het jeugddecreeet door de capaciteit van het huidige jeugdaanbod uit te breiden en te investeren in goede infrastructuur. Want dat is geen luxe. Elk kind moet de kans hebben om te kunnen spelen en ravotten en daar moeten kwaliteitsvolle lokalen, gebouwen en plekken voor zijn. We investeren daarom samen met de lokale besturen in de jeugdinfrastructuur. Een broodnodige inhaalbeweging. Via het masterplan Jeugdkampen gaan we samen met kampplaatsuitbaters, jeugdverblijven en hostels aan de slag zodat elk kind op een betaalbare manier met vakantie kan.

Tot slot nog dit: als ex-Chiroleidster ben ik enorm trots op het jeugdwerk in al zijn diversiteit. Ik ben trots op de duizenden vrijwilligers en professionals die zich elke dag opnieuw inzetten om de leefwereld van kinderen en jongeren beter te maken. Als minister van Jeugd zal ik mij keihard inzetten om samen met de jeugdsector een sterk geïntegreerd jeugdbeleid vorm te geven om jongeren alle kansen te geven.

Melissa Depraetere

II. SAMENVATTING

Een derde van de Vlamingen is jonger dan 30 jaar. Ze zijn competente burgers die het recht hebben om effectief mee vorm te geven aan de wereld, en dit recht is verankerd in het Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Dit maken we in Vlaanderen waar. En dit doen we samen met kinderen en jongeren want het zijn zij die de expert zijn in het jong zijn.

Daarom kies ik in mijn beleid resoluut voor een sterke verbinding tussen jeugdbeleid met een sterk jeugdwerk enerzijds en kinderrechtenbeleid anderzijds. Ik wil als minister van Jeugd, samen met collega's binnen de Vlaamse Regering deze regeerperiode initiatieven faciliteren die open dialoog en verbinding tussen sectoren, gemeenschappen en generaties stimuleren.

Het Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP) is één van de belangrijkste instrumenten om een geïntegreerd verhaal te realiseren en dit in samenwerking met de jeugdsector en andere beleidsdomeinen. Met dit plan maak ik echt het

verschil over beleidsdomeinen heen. Hierbij geef ik zelf het goede voorbeeld binnen mijn bevoegdheden. Ik zoek hierbij proactief afstemming met de andere transversale plannen van de Vlaamse Regering en beschouw het JKP als een dynamisch plan dat de mogelijkheid biedt om in te spelen op de actualiteit, opportuniteiten en uitdagingen. Als coördinerend minister van Kinderrechten zet ik in op een kindvriendelijke samenleving door de bescherming en bevordering van kinderrechten, in het bijzonder het Kinderrechtenverdrag en zal ik ten volle toezien op de naleving hiervan.

Om de participatie van jongeren te realiseren werk ik nauw samen met de Vlaamse Jeugdraad en bekijk met hen hoe we de verkiezingen van de Jeugdraad kunnen laten groeien tot een moment om het engagement van jongeren en jeugdwerkers in de schijnwerpers te zetten. Ik blijf steden en gemeenten stimuleren om werk te maken van de participatie van kinderen en jongeren aan het lokaal jeugdbeleid met de lokale jeugdraad als motor. En een breed arsenaal aan mogelijkheden om kinderen en jongeren te laten participeren.

Kwaliteitsvolle jeugdinformatie is meer dan ooit nodig. Hiervoor ondersteun ik het jongerencommunicatieplatform WAT WAT en wil het bereik en de kwaliteit van het platform nog vergroten. Jeugdinformatie gaat over meer dan informatie geven, maar ook om luisteren naar kinderen en jongeren. Ik blijf daarom de uitbouw van de luisterlijn Awel ondersteunen.

Ik bouw verder op de uitkomsten van de Europese Jeugdconferentie in Gent en neem de waarde en kracht van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid mee naar de internationale fora van de Europese Unie, de Raad van Europa en de Verenigde Naties. Ik zorg voor een sterke verbinding tussen de verschillende bestuursniveaus met Bataljong, JINT, de Vlaamse Jeugdraad en de Ambrassade. Ik streef er tenslotte naar om invloed uit te oefenen op de Europese onderhandelingen voor zowel het nieuwe Erasmus+ programma als het nieuwe programma van het Europees Solidariteitskorps en blijf me inzetten voor het Bel'J programma.

Jeugdwerk bereikt in Vlaanderen en Brussel elk jaar meer dan 1 miljoen kinderen en jongeren en is daarmee internationaal een voorbeeld, in het bijzonder door de inzet van zoveel jonge vrijwilligers. Jeugdwerk wil alle kinderen en jongeren bereiken, zodat zij allemaal kunnen opgroeien met een jeugdwerkcontext. De inzet van vele jonge vrijwilligers die zich organiseren in verenigingen is essentieel voor het behouden en uitbreiden van het diverse aanbod aan lokaal, bovenlokaal en Vlaams jeugdwerk dat Vlaanderen rijk is. Een engagement in het jeugdwerk biedt jonge mensen een kans om als actieve burgers bij te dragen tot de samenleving en om te oefenen om met anderen democratisch samen te werken. Het is belangrijk dat deze jonge vrijwilligers en de activiteiten die ze organiseren, worden ondersteund door deskundige beroepskrachten in het jeugdwerk. Zoals is benoemd tijdens het congres #Jeugdwerkwerkt van de Ambrassade, werkt jeugdwerk omdat jeugdwerkers kinderen en jongeren consequent centraal zetten, kinderen en jongeren eigenaarschap geven, proces en product belangrijk vinden, de kracht van de groep positief inzetten en de samenleving mee vormgeven.

Jeugdwerk speelt een cruciale rol. Om deze maatschappelijk waardevolle rol te kunnen spelen erken ik de autonomie van jeugdwerkorganisaties, en blijf ik investeren in jeugdwerk, in heel Vlaanderen. Ik rol het vernieuwde Jeugddecree van 23 november 2023 uit en volg de impact hiervan nauwgezet op. Om te zorgen dat vrijwilligers en beroepskrachten ten volle bezig kunnen zijn met hun

rol als jeugdwerker zet ik maximaal in om hen te ontzorgen en overtollige regulitis aan te pakken en administratieve vereisten te centraliseren.

Ik subsidieer landelijk georganiseerde jeugdverenigingen, verenigingen rond informatie en participatie en cultuureducatieve verenigingen, voor wat werkingssubsidies voor jeugdverenigingen op het Vlaamse niveau betreft. De jeugdverenigingen met bijzondere doelgroepen op het bovenlokale niveau, met name jeugdverenigingen met kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare positie en jeugdverenigingen met kinderen en jongeren met een handicap, kunnen hierdoor voor de eerste keer volgens de werking van dit nieuw decreet een erkenning aanvragen. Ik volg van nabij de impact van het vernieuwde Jeugddecree op. Ik ken ook werkingssubsidies toe aan de intermediaire organisaties, die het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid mee uitvoeren en daartoe een brug slaan tussen het departement en de jeugdsector.

Ik stimuleer, zoals decretaal verplicht ook de jeugdverenigingen om een integriteitsbeleid te voeren en ik versterk het gelijkheidsbeleid in het jeugdwerk. Ik ontwikkel in dialoog met de jeugdsector een beleidsvisie over de ondersteuning van cultuureducatieve verenigingen voor jeugd, gesubsidieerd in het beleidsdomein Jeugd, complementair aan het beleidsdomein Cultuur. Samen met de sector bekijk ik hoe we werk kunnen maken van een digitale transitie van de jeugdsector.

Ik erken het belang van jeugdvakanties en -kampen als belangrijke sociale vorm van vrije tijd. Daarom voer ik het huidige Masterplan Jeugdkampen verder uit en zorg voor een ambitieuze opvolger. Ik bouw ook verder aan een modern reservatie- en dossierbeheersysteem voor de Uitleendienst voor Kampeermateriaal.

Binnen de contouren van het Jeugddecree en de prioriteiten van het JKP, richt ik jaarlijks één grote projectoproep in en gedurende de legislatuur minstens één per prioriteit. Jeugdwerkingen op het bovenlokale niveau kunnen deze legislatuur voor de eerste keer een projectsubsidie aanvragen waarbij ze inspelen op de prioriteiten van het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan. Ik ken ook projectsubsidies toe aan vrijwilligersorganisaties die aan bovenlokaal jeugdwerk doen om een aanbod met kinderen en jongeren met een handicap te organiseren.

Ik werk een kader uit om voor het Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan kwalitatieve onderzoeken uit te voeren waarmee prioriteiten op hun impact kunnen worden gemeten. Ook blijf ik investeren in de duurzame samenwerking met het Kenniscentrum Jeugd: het Jeugdonderzoeksplatform JOP. Via de JOP-monitor onderzoeken we de interesses en leefwerelden en evoluties hierin bij Vlaamse en Brusselse jongeren op basis waarvan het JOP 'de staat van de jeugd' opmaakt. Ik zet de inspanningen van de lokale vrijetijdsmonitor voort maar herdenk het product binnen het bredere verhaal van een omvattend platform en een Vlaamse datastrategie.

Ik werk mee waar relevant, bij aan de opmaak van nationale en Vlaamse transversale actieplannen in de komende beleidsperiode, met bijzondere aandacht voor welzijn, gelijke kansen, integriteit, grensoverschrijdend gedrag en armoede. Samen met de minister van Cultuur werk ik mee aan afspraken aan het Vlaamse Intersectorale Akkoorden en schenk aandacht aan de vele vrijwilligers in het Jeugdwerk. Vanuit de optiek van de jeugdsector zet ik me ook in voor de verdere uitbouw van het Verenigingsloket en wil ik de jeugdsector stimuleren om met de UitPAS aan de slag te gaan.

Ik bouw verder aan een overzicht van de cultuur- en jeugdinfrastructuur in Vlaanderen en Brussel en onderzoek welke samenwerkingsverbanden met andere beleidsdomeinen, andere overheidsniveaus en de intermediaire organisaties mogelijk zijn om jeugdorganisaties en lokale besturen te ondersteunen en te begeleiden. Ook een nieuwe mindset rond gedeeld en tijdelijk ruimtegebruik in de eigen jeugdinfrastructuur wil ik ondersteunen en dat met respect voor de eigenheid van de jeugdorganisaties die onder één dak komen. Dit alles wil ik borgen in een visienota waarin ik samen met mijn collega-minister van Cultuur een langetermijnvisie op cultuur- en jeugdinfrastructuur uiteenzet.

Deze legislatuur investeer ik in de optimalisering van bovenlokale jeugdinfrastructuur op het vlak van duurzaamheid, veiligheid en toegankelijkheid via het besluit van de Vlaamse Regering over sectorale investeringsubsidies. Met investeringsubsidies voor strategische jeugdinfrastructuur investeer ik daarnaast in unieke en uitzonderlijke jeugdinfrastructuur die zich richt tot de hele Vlaamse Gemeenschap. Tot slot bekijk ik welke andere strategische investeringen ik nog kan doen binnen het jeugdwerk en plan ik een evaluatie van het reglement.

Samen met de minister bevoegd voor Cultuur, pas ik het toepassingsgebied van de Energielening Cultuur en Jeugd aan. Om te beantwoorden aan de noden van de doelsectoren ontwikkel ik een efficiënt en integraal investeringsmechanisme waarmee ik duurzame investeringen in de sector bewerkstellig. Alsook werk ik samen een strategisch vastgoedplan uit voor de eigen cultuur- en jeugdinfrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap. In overleg met Toerisme Vlaanderen vereenvoudig ik de ondersteuning van jeugdverblijven door alle infrastructuursubsidies voor jeugdverblijven te bundelen bij Toerisme Vlaanderen. Hierbij zorg ik dat mogelijke infrastructuursubsidies voor jeugdverblijven in het Brussels Hoofdstedelijk gewest blijven gelden.

III. OMGEVINGSANALYSE

Deze omgevingsanalyse biedt enerzijds een overzicht van het jeugdwerklandschap en anderzijds een niet-exhaustieve bundeling van recente cijfers en vaststellingen over kinderen en jongeren over diverse levensdomeinen heen. Deze laatste zijn een selectie uit de omgevingsanalyse voor het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP) 2025-2029 en hebben als scope kinderen en jongeren van 0 tot 30 jaar in Vlaanderen (Vlaams Gewest en Nederlandstaligen in Brussel). Eerst geven we een overzicht van hoe het jeugd- en kinderrechtenbeleid in Vlaanderen gevoerd wordt.

Het jeugd- en kinderrechtenbeleid

Het beleid van de Vlaamse overheid vertrekt van het VN-verdrag inzake de Rechten van het Kind. Dit verdrag werd op 20 november 1989 aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties en vormt de basis voor het voeren van een geïntegreerd jeugd- en kinderrechtenbeleid in Vlaanderen. Het Vlaams Parlement ratificeerde het verdrag op 15 mei 1991. Het Kinderrechtenverdrag is de bevestiging van een evolutie waarbij het kind meer en

meer als een volwaardige maatschappelijke actor beschouwd wordt. In het kader van de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind (NCRK) werkt de Vlaamse overheid voor de toepassing van het Kinderrechtenverdrag nauw samen met de andere overheden van België en middenveldactoren.

Een transversaal en geïntegreerd jeugd- en kinderrechtenbeleid wordt tussen beleidsdomeinen en bestuursniveaus vormgegeven. Het moet bruggen slaan en muren afbreken om de levens van kinderen en jongeren te verbeteren. Bij het voeren van een transversaal beleid neemt het lokale bestuur een cruciale rol op. Het lokale bestuur is de overheid die het dichtst bij kinderen en jongeren staat. Kinderen en jongeren ontdekken immers de wereld in hun buurt, hun wijk of straat. Het lokale bestuur heeft een belangrijke opdracht om in zijn gemeente of stad te kijken hoe de rechten van kinderen en jongeren kunnen gevrijwaard worden. Vanuit Vlaanderen wordt het integraal werken gestimuleerd door bijvoorbeeld de ondersteuning van Bataljong en de uitreiking van het label 'kindvriendelijke steden en gemeenten'.

Het Vlaamse jeugdbeleid heeft drie kernopdrachten: het voeren van een jeugd- en kinderrechtenbeleid, de ondersteuning van de jeugdsector en de ondersteuning van jeugdvakanties. Het instrumentarium daartoe is vastgelegd in decreten en bestaat daarnaast uit beleidstrajecten (vb. Masterplan Jeugdkampen), overlegstructuren met de sector (vb. reflectiegroepen) en jeugdonderzoek met het oog op kennisgedreven beleid.

Het jeugdwerklandschap in Vlaanderen

Het jeugdwerk in Vlaanderen kent een grote variëteit en diversiteit. Zicht krijgen op de jeugdwerksector kan vanuit een aantal verschillende invalshoeken. Ten eerste kunnen jeugdwerkinitiatieven ingedeeld worden volgens hun werkingsgebied. Hier zijn vier niveaus te onderscheiden: lokaal jeugdwerk, bovenlokaal jeugdwerk, Vlaams jeugdwerk en Europees en internationaal jeugdwerk. Het lokaal jeugdwerk is het sterkst uitgebouwd. De lokale vrijetijdsmonitor publiceert data over lokale vrijetijdsinitiatieven. In 2023 bedraagt het aantal lokale jeugdwerkinitiatieven in totaal 4.407 geregistreerde jeugdwerkinitiatieven, en dat voor zowel gemeentelijke als particuliere initiatieven¹. Met bovenlokaal jeugdwerk wordt het jeugdwerk bedoeld dat het gemeentelijk belang overstijgt, maar ook niet gericht is op de hele Vlaamse Gemeenschap. Dit jeugdwerk werd in het verleden opgevolgd en ondersteund door de provincies maar sinds 1 januari 2018 neemt de Vlaamse overheid deze bevoegdheid expliciet op.

Het rijke Vlaamse jeugdwerk ontwikkelt dan weer initiatieven in heel Vlaanderen en in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Tot slot is er het Europees en internationaal jeugdwerk. Denk bijvoorbeeld aan het Erasmus+-programma waar zowel groepen als individuele jongeren de kans krijgen om een internationale (jeugdwerk)ervaring op te doen.

¹ Gebaseerd om gegevens van 204 gemeenten.

Er zijn bovendien verschillende werkvormen binnen het jeugdwerklandschap, al kan zeker niet ieder initiatief gevat worden in een hokje. Zoals in de cultuursector breekt de jeugdwerksector de laatste jaren verder uit: er wordt gezocht naar samenwerkingen, men speelt in op maatschappelijke veranderingen, ... waardoor zich voortdurend nieuwe hybride werkvormen ontwikkelen. Daarnaast blijven de traditionele jeugdwerkvormen vaste waarden. De bekendste jeugdwerkvorm is misschien wel de jeugdbeweging, maar er zijn ook jongerenbewegingen, jeugdhuizen en andere open jeugdwerkinitiatieven, speelpleinwerkingen, vakantieorganisaties, cultuureducatieve verenigingen, verenigingen jeugdinformatie enzovoort. Deze verschillende werkvormen illustreren de grote diversiteit binnen het jeugdwerklandschap.

Er wordt vaak een onderscheid gemaakt tussen 'algemeen jeugdwerk' enerzijds en het 'specifieke jeugdwerk', dat zich richt tot een specifieke doelgroep, anderzijds. Zo zijn er initiatieven die werken met maatschappelijk kwetsbare jeugd, kinderen en jongeren van buitenlandse herkomst, laaggeschoolde jeugd, kinderen en jongeren met een handicap. Daarnaast kan er een onderscheid gemaakt worden in de leeftijd, tussen bijvoorbeeld kleuterateliers en tienerwerkingen.

De Vlaamse Gemeenschap subsidieert in 2024 in totaal 68 landelijk georganiseerde jeugdverenigingen, 16 cultuureducatieve verenigingen, 11 verenigingen informatie en participatie, 57 geprofessionaliseerde jeugdhuizen, 14 geprofessionaliseerde jeugdverenigingen met kinderen en jongeren met een handicap, 7 geprofessionaliseerde jeugdverenigingen met kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare positie, 5 vrijwilligersorganisaties met kinderen en jongeren met een handicap, 21 experimentele projecten en 13 vernieuwende projecten in het kader van de oproep 'Ondersteunen van jong engagement'.

De ledenaantallen van de grote jeugdbewegingen (Chirojeugd Vlaanderen, Scouts en Gidsen Vlaanderen, KSA, FOS open scouting) bereikten in 2006 een piek. Daarna was er een kleine terugval. In 2015 was het ledenaantal terug even hoog als in 2006. In het werkjaar 2016-2017 waren er 159.233 kinderen en jongeren jonger dan 14 jaar lid van een van de grote jeugdbewegingen. 44.179 jongeren tussen de 14 en 18 jaar waren lid (zonder leiding). In 2022-2023 telden de vijf grote jeugdbewegingen (Chirojeugd Vlaanderen, Scouts en Gidsen Vlaanderen, KSA, FOS open scouting en KLJ) 224.702 leden (ongeacht leeftijd, zonder leiding). Dit aantal lijkt zich de laatste werkjaren te stabiliseren, nadat zich tussen 2017 en 2018 een daling en tussen 2020 en 2021 een stijging voordeed. Wat betreft leiding, waren er in werkjaar 2017-2018 meer dan 37.000. Dat steeg de afgelopen jaren tot 41.600 leiding in werkjaar 2022-2023.

In 2023 werden er 6.375 attesten kadervorming opgemaakt, of 142 meer dan in 2018: 5.260 voor animator, 893 voor hoofdanimator en 222 voor instructeur (cijfers van departement CJM). Het aantal animatoren zit op het niveau van voor de pandemie. Er wordt verwacht dat erkende jeugdverenigingen per 15 deelnemers minstens één begeleider voorzien. Waren in 2017-2018 nog 7 leden per leiding, zijn dat in werkjaar 2022-2023 bij de grote jeugdbewegingen 5 leden per leiding. Dit gemiddelde doet zich voor in geheel Vlaanderen.

Het aantal lokale groepen van de vijf grote jeugdbewegingen nam tussen 2017-2018 en 2020-2021 geleidelijk af. Nadien valt een stijging op. In werkjaar 2022-2023 zijn er opnieuw 1923 lokale groepen in Vlaanderen. Dit aantal is bijna opnieuw op hetzelfde niveau als in werkjaar 2017-2018 toen er 1965 lokale groepen waren.

Jeugdhuizen zijn van oudsher open jeugdwerkingen van en voor jongeren. Ook vandaag nemen diverse groepen jongeren in stedelijke en landelijke gebieden het initiatief om zich in de publieke ruimte te verenigen en organiseren. Deze initiatieven hebben niet altijd een vaste plek en verzamelen jongeren vaak rond nieuwe thema's die hen aanspreken. Zo worden op dit moment 57 geprofessionaliseerde jeugdhuizen ondersteund.

In 2019 waren er 563 speelpleinwerkingen verspreid over de 300 gemeenten in Vlaanderen. In 2023 steeg dit aantal tot 579 speelpleinwerkingen doorheen Vlaanderen.

In 2023 waren er in totaal 609 door Toerisme Vlaanderen erkende² jeugdlogies³ met een totale overnachtingcapaciteit van meer dan 43.074 slaappleaatsen. Deze aantallen zijn de voorbije jaren stabiel gebleven. Over alle erkenningstypes (jeugdverblijven met comfortclassificatie basis, standaard, comfort én hostel) heen, betekende dit een totaal van 3.247.782 geregistreerde overnachtingen in de door Toerisme Vlaanderen erkende jeugdlogies. Ruim meer dan de helft van deze 1 werden gerealiseerd in door het departement CJM gesubsidieerde jeugdlogies.

In 2023 steeg het aantal deelnemers aan mobiliteitsactiviteiten (groepsuitwisselingen, jeugdwerkersmobiliteit, DEU Inclusion en vrijwilligerswerk) onder Erasmus+ Jeugd en het Europees Solidariteitskorps naar 3.271 waarvan 264 deelnemers aan het Europees vrijwilligerswerk. Dit is een stijging in mobiliteitsdeelnemers met 26% t.o.v. 2017. De nationale en internationale mogelijkheden in beide jeugdprogramma's (participatieprojecten en solidariteitsprojecten) bereikten 5.308 deelnemers voor één tot meerdere dagen of via een lange-termijn inzet van de jongeren. Covid-19 was vooral voelbaar in 2021 in het aantal lokale deelnemers aan participatie- en solidariteitsprojecten en daarnaast ook in de mobiliteitsactiviteiten (33% minder mobiliteitsdeelnemers in vergelijking met 2022).

Kwalitatieve (basis)ruimte is een premisse voor de jeugdsector om op een veilige en toegankelijke manier te creëren, delen, beleven en ontmoeten. Helaas staat die ruimte vandaag meer dan ooit onder druk. Onze samenleving kijkt aan tegen ingrijpende uitdagingen op vlak van klimaat en energie, verstedelijking en verdichting, mobiliteit, economische schaarste en een aanhoudende druk op de

² Sommige jeugdverblijfdomeinen bevatten meerdere apart erkende huizen op één domeinadres. De 609 uniek erkende jeugdlogies staan voor 523 domeinen.

³ Jeugdlogies: verzamelnaam voor overnachtingsaccommodatie voor jeugd in jeugdverblijven en hostels

vastgoedprijzen. Die uitdagingen maken het beheer van infrastructuur duurder en complexer, en belemmeren steeds meer jeugdorganisaties in hun werking. De focus verschuift naar overleven, wat nefast is voor de kwaliteit van het jeugdwerk in Vlaanderen.

Om in de toekomst zo weinig mogelijk van zowel de resterende open ruimte als de beschikbare grondstoffen te verbruiken, wordt het steeds belangrijker om het bestaande patrimonium te verduurzamen en optimaal in te zetten. De druk op de ruimte dwingt ons om op zoek te gaan naar kwalitatieve manieren om fysieke ruimte te delen en multifunctioneel in te richten, alsook invulling te geven aan (tijdelijk) leegstaande ruimte. Dat vraagt een totale mindshift in het vooralsnog monodisciplinaire infrastructuurbeleid van Vlaanderen. De nodige expertise en inspanningen om deze doelstellingen te realiseren overstijgt bovendien de draagkracht van jeugdorganisaties. De nood aan een beleid dat verder gaat dan investeren en ook inzet op faciliteren, adviseren en begeleiden dringt zich op. Een gedegen monitoring, een structurele aanpak met aangepaste instrumenten en goede beleidsafstemming op alle niveaus zijn hoogdringend.

Cijfers en trends over Vlaamse kinderen en jongeren

Kinderen en jongeren zijn een belangrijk deel van de Vlaamse bevolking. Het aandeel mensen tot en met 24 jaar bedraagt 27,1% van de Vlaamse bevolking in 2023. Deze groep is verre van homogeen. Om goed beleid te kunnen voeren is het essentieel om een intersectionele kijk op deze groep te bewaken, waarbij kwetsbaarheden worden bekeken op kruispunten van verschillende identiteits- en contextkenmerken.

Uit de JOP-postmonitor 5 (2023) blijkt dat iets minder dan één vierde van de jongeren zich de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd of slecht behandeld voelde (22,5%) op basis van geslacht, gender of genderidentiteit (30,1%), gevolgd door leeftijd (19,4%) en culturele of etnische afkomst (18,9%). Discriminatie op grond van politieke overtuiging (3,9%), handicap of ziekte (6,4%) en geloof (9,7%) rapporteerden de jongeren het minst vaak (JOP, 2024). Wat betreft intergroepsattitudes en polarisatie vallen vooral de genderverschillen op: jongens zijn steevast minder positief tegenover minderheidsgroepen, in het bijzonder tegenover migranten en mensen uit de LGBTQ+ gemeenschap. In een samenleving die altijd maar diverser wordt lijken dergelijke genderverschillen in deze intergroepsopvattingen ook een blijvend aandachtspunt te zijn.

Een aanzienlijk aandeel van de kinderen en jongeren in Vlaanderen zijn van buitenlandse herkomst. De gegevens van Statbel laten zien dat in 2022 39,5% van de minderjarigen in het Vlaamse Gewest een andere herkomst had. In 2023 registreerde de Dienst Vreemdelingenzaken 3.853 aanvragen van niet-begeleide minderjarigen vluchtelingen om opvang te krijgen in België. Op 6 februari 2023 waren er 31.748 Oekraïners die tijdelijk onderdak zochten in Vlaanderen. Van deze groep Oekraïners die onderdak vonden in Vlaanderen, was 32% minderjarig (10.160 kinderen en jongeren). Jongeren op de vlucht hebben vaak geen of onvoldoende toegang tot onderwijs, een woning, gezondheidszorg, recreatie, participatie, bescherming en zo verder. Nochtans hebben kinderen met een

vluchtelingenstatus of een asielaanvraag recht op bijzondere bescherming (art. 22 KR-verdrag) (Committee on the Rights of the Child, 2016). In alle inspanningen naar de brede doelgroep kinderen en jongeren moet met deze subgroep rekening worden gehouden. Daarnaast klinkt de stem van kinderen en jongeren steeds luider om een betere ondersteuning voor vluchtelingen te organiseren en om meer solidariteit met landen in oorlog en conflict te tonen ('t Is aan u!', 2023).

Ondanks de inspanningen van de Vlaamse overheid, hebben niet alle kinderen en jongeren in Vlaanderen maximale toegang tot basisvoorzieningen. Zo zijn er nog steeds kinderen en jongeren die geen of weinig toegang hebben tot openbaar vervoer, onderwijs, kwaliteitsvolle huisvesting en vrije tijd. In haar slotbeschouwingen (2019) wees het Comité voor de Rechten van het Kind inderdaad op de hoge armoedegraad in België. Het Comité uitte de bezorgdheid dat kinderen in armoede op vlak van heel wat basisvoorzieningen, gediscrimineerd worden. In 2022 leefden nog steeds 7% van de Vlaamse minderjarigen onder de armoederisicodrempel. 5% van de kinderen verkeert in ernstige materiële en sociale deprivatie. Ongeveer 1 op de 10 kinderen had onvoldoende financiële capaciteit in het gezin om meubels te vervangen, kon niet regelmatig deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten en kon niet minstens eens per maand afspreken om iets te eten of te drinken buitenshuis (POD Maatschappelijke integratie, 2023; Opgroeien, 2023). Ook jongvolwassenen die alleen wonen leven vaker in armoede. De kansarmoede-index meet het percentage kinderen van 0 tot 3 jaar in kansarmoede ten opzichte van het totaal aantal kinderen van die leeftijd. Voor het Vlaamse Gewest bedraagt de kansarmoede-index in 2023 12,11%.

Gezinnen met een laag inkomen wonen vaker in huizen van lage kwaliteit. Het gaat om huizen met woningdeprivatie (zonder basiscomfort, met structurele problemen en/of te donkere huizen), met een gebrek aan ruimte of met problemen in de woonomgeving (hinder door lawaai, vervuiling, criminaliteit). Woonzekerheid en voldoende stabiliteit in de woonomgeving zijn voorwaarden om aan andere levensdomeinen als onderwijs, tewerkstelling, vrijetijdsbesteding te kunnen participeren en om een duurzaam sociaal netwerk uit te bouwen. In Vlaanderen groeien 260.000 kinderen op in een huis met woningdeprivatie. Bijna één op de drie dak- en thuislozen is minderjarig.

Ook in het leerplichtonderwijs zijn er nog heel wat financiële en sociale drempels die de onderwijsloopbaan hinderen en die een impact hebben op de leeransen van kinderen en jongeren. Volgens de Special Rapporteur leidde de coronapandemie van 2020-2021 tot een bijkomende onderwijs crisis. Er werden veel innovatieve maatregelen genomen om de continuïteit van het onderwijs te garanderen, maar dit was niet voldoende om het onderwijs en de onderwijskwaliteit te garanderen. Bovendien had de crisis een disproportionele impact op al bestaande ongelijkheden. Afstandsonderwijs aanbieden mag niet als volwaardig alternatief voor onderwijs gezien worden, maar alleen als een tijdelijke oplossing voor een crisis (Special Rapporteur on the right to education, 2020).

De adolescentie is een erg dynamische periode in een mensenleven. Het is een cruciale periode voor het ontwikkelen van een bevredigend niveau van

welbevinden en een positieve en heldere identiteit. De lockdowns, schoolsluitingen en beperkingen in vrijetijdsactiviteiten door de coronapandemie van 2020 en 2021 hebben een directe invloed uitgeoefend op het dagelijkse leven van kinderen en jongeren (Dhoore et al., 2021). Ook het welbevinden en de gezondheid van de kinderen en jongeren werden beïnvloed. Geen enkele andere leeftijdsgroep dan de jongvolwassenen toonde in de tweede helft van 2020 zo'n snelle achteruitgang van de mentale gezondheid (KeKi en JOP, 2021). Er is nog steeds onvoldoende toegankelijke informatie over psychische stoornissen, over verkrijgbare en laagdrempelige hulp en de brede instap op maat van kinderen en jongeren. Kinderen en jongeren ervaren veel druk en stress om te presteren op school, in de vrije tijd en thuis. Meer en meer erg jonge mensen rapporteren burn-out of suïcidegevoelens zonder dat hun omgeving hier vooraf signalen over opving. Jongeren die een slechter mentaal welbevinden rapporteren, bevinden zich vaker in een maatschappelijk kwetsbare positie (Van Kelecom, 2024). Zo ervaren jongens gemiddeld een betere mentale gezondheid, dan meisjes en personen die zich identificeren als non-binair/ander. Ook jongeren uit de LGBTQ+ community vormen een kwetsbare groep (çavaria, 2020). Zelfmoord is één van de grootste doodsoorzaken bij jonge mensen. Geweld op school is een van de meest gemelde onderwijsproblemen bij de Klachtenlijnen van de Kinderrechtencommissarissen in België. Het betreft zowel geweld tussen leerlingen onderling, als van leerkrachten tegenover leerlingen. In het bijzonder is pesten op school een blijvend wederkerend fenomeen, dat de laatste jaren toeneemt ondanks de vele inspanningen die Vlaanderen en de scholen leveren om pesten bespreekbaar te maken en een pestbeleid uit te werken. Recent HSBC-onderzoek wijst uit dat 33% van de 11- en 12- jarigen pestervaringen meldt (HBSC 2023). Het Kinderrechtencomité merkt op dat pesten en geweld op school door zowel leerkrachten als leeftijdsgenoten alomtegenwoordig blijft. Dit is een bedreiging voor het recht op bescherming tegen geweld (art. 19 KR-verdrag). Er moeten maatregelen genomen worden om pesterijen, inclusief cyberpesten, te bestrijden (Comité voor de rechten van het kind, 2019).

De leefbaarheid van de verstedelijkte regio's staat steeds meer onder druk: hitte- of wateroverlast als gevolg van grote versteende oppervlaktes, toenemende verkeersdruk, gezondheidsrisico's als gevolg van bodem- en luchtverontreiniging, hinder (Omgevingsanalyse Vlaanderen 2018) en een stijgende bevolkingsdichtheid. Waar er wordt ingezet op kindvriendelijke steden en gemeenten biedt de buurt een beter antwoord op de specifieke noden van kinderen en jongeren (voldoende en veilige speelruimte, ...). Kinderen en jongeren willen meer groen in de steden. Er is dikwijls weinig speelruimte voor kinderen en jongeren dicht bij hun thuis. Bovendien zijn mensen minder en minder tolerant voor spelende kinderen en jongeren. Vlaamse jongeren tussen 14 en 25 jaar ontmoeten elkaar minder vaak dan vroeger in de publieke ruimte. De zelfstandige mobiliteit van kinderen neemt af. Volwassenen geven aan dat kinderen zich niet veilig kunnen verplaatsen. Dit heeft een impact op hun welbevinden, autonomie en vrijetijdsbesteding. De beschikbare ruimte wordt nog te vaak te weinig ingericht met het oog op ontmoeting en met het actief in acht nemen van de stem van jongeren.

53,1% van de jongeren zegt bezorgd te zijn over de klimaatverandering (Spruyt et al., 2024). Kinderen en jongeren erkennen de noodzaak van duurzame consumptie en zijn bereid om duurzamer te consumeren, maar rapporteren dat ze te weinig kansen krijgen om echt duurzame keuzes te maken. In 2019 riep het VN-Kinderrechtencomité België tevens op om kinderen op een zinvolle manier te betrekken bij de uitvoering van de agenda voor duurzame ontwikkeling voor 2030, te zorgen voor een transparante en participatieve budgettering door middel van een openbare dialoog door lokale overheden met kinderen en jongeren, met name in kwetsbare situaties, en hen te blijven betrekken bij lokale openbare raadgevingen waarbij de mening van kinderen invloed heeft op het lokale beleid. Dit is tot nu toe te weinig gebeurd.

Hoewel alle kinderen en jongeren recht hebben op vrije tijd, zijn er nog heel wat kinderen en jongeren die hierin obstakels ondervinden. Meer dan een op de drie jongeren in de JOP-monitor rapporteert te weinig vrije tijd te hebben (Lagaert, Van den Eynde & Dhoore, 2024). Bijna drie op de tien hebben het gevoel in de vrije tijd meer te moeten doen dan ze willen doen. Maar een ruime helft van de jongeren ervaart voldoende mogelijkheden om uit te rusten. Ook hier zien we meer drempels voor bepaalde groepen kinderen en jongeren. In het geval van minderjarige vluchtelingen missen veel kinderen de kans om buiten de opvangcentra of buiten de school aan sport te doen of zich uit te leven. Jongeren met laaggeschoolde ouders, jongeren uit BSO, uit gezinnen met een relatief lage materiële welvaart, jongeren van allochtone afkomst en (moslim)meisjes zijn eveneens minder vaak lid van het verenigingsleven. Deze jongeren nemen vaker deel aan specifieke verenigingstypes: allochtone verenigingen, jeugdwelzijnswerk, religieuze verenigingen en jeugdhuizen. Bijvoorbeeld voor de stelling 'Ik heb genoeg mogelijkheden in mijn buurt om mijn vrije tijd in te vullen'. Bijna 66% van de jongeren die een ouder met een diploma hoger onderwijs hebben, gaat akkoord met deze stelling. Dit is minder dan de helft het geval bij jongeren wier ouders geen diploma secundair onderwijs hebben (30,4%). Jongeren met Belgische achtergrond scoren 17,5 procentpunten beter dan jongeren met buitenlandse achtergrond. Jongeren uit het bso en beroepsgerichte opleidingen scoren meer dan 20 procentpunten slechter dan jongeren die doorstroomgerichte en aso-opleidingen volg(d)en. Jongeren met een handicap of langdurige ziekte, en meisjes scoren een (kleine) 10 procentpunten slechter dan jongeren zonder handicap of jongens. Blijvende inspanning voor vrijetijds- en cultuurparticipatie is aangewezen voor deze groepen.

De leefwereld van jonge mensen bevindt zich steeds vaker online. Hier moet het beleid op inspelen. Mediagebruik heeft tal van positieve effecten. Jongeren gebruiken diverse media om te ontspannen, als bron voor informatie, als communicatiemiddel, om van audiovisuele producties te genieten, om zelf creatief aan de slag te gaan. Een groeiend aantal jongeren echter ervaart technostress (bijvoorbeeld het gevoel dat digitale termen te verwarrend zijn), een kwart van de 16- tot 24-jarigen blijkt het digitale jargon onvoldoende te kennen, sociale media veroorzaken ook wel eens slaapgebrek bij 34% van de jongeren. Bovendien beschouwt 23% van hen zichzelf als verslaafd aan sociale media (Imec, 2022). Prioritair is het verhogen van mediawijsheid op een inclusieve en participatieve manier. Een op de zes jongeren had in 2023 nog vertrouwen in het nieuws dat hij of zij zelf raadpleegt (Arteveldehogeschool, 2023). Dit is een daling van 8 procentpunten t.o.v. 2022. Jongeren zijn meer

bezorgd om de invloed van valse nieuwsberichten op de maatschappij (54%) dan om de invloed op zichzelf (36%).

De kracht van de stem van kinderen en jongeren wordt nog steeds weinig erkend in het maatschappelijk debat. Er is een gebrek aan inspraak en participatie in alle domeinen. Voorlopig worden kinderen en jongeren vaak enkel betrokken bij jeugdthema's en vrijetijdsbeleid. Kinderen en jongeren rapporteren zich machteloos te voelen om zelf iets te veranderen in hun eigen leven. Het beleid blijkt vaak onvoldoende afgestemd met en op de leefwereld van de kinderen en jongeren. Ze blijven beperkt tot de laagste treden van de participatieladder, een passieve interpretatie van participatie. Bij gebrek aan erkenning van kinderen en jongeren als volwaardige actor treedt er vaak participatiemoedigheid op. In 2023 rapporteerde 4.3 % van de jongeren tussen 14 en 25 jaar dat ze passief, actief of organiserend deelnemer zijn van een participatief orgaan op school (leerlingenraad, scholierenparlement, studentenraad, ...) en 1.8% dat ze deelnemer zijn van een jeugdraad, (kinder)gemeenteraad, cultuurraad, sportraad of dergelijke. Het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid maakt zich sterk om deze stem te horen en te versterken.

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

V.I. TRANSVERSALE EN HORIZONTALE DOELSTELLINGEN

V.II. OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN CJM

ISE A. CJM-BELEIDSVELDOVERSCHRIJDEND

Prestatie-indicatoren bij ISE A. CJM-beleidsveldoverschrijdend⁴:

Indicator A.2.2.2. Het aantal gebruikers van het Verenigingsloket

II. SD A.1 Ik verhoog de impact van het beleid via expertise- en kennisontwikkeling

OD A.1.1 *Onderzoek en evaluatie als essentiële bouwstenen voor een slagkrachtig en efficiënt beleid*

Een sterk jeugd- en kinderrechtenbeleid is gebouwd op kennis en expertise. Het houdt de vinger aan de pols op vlak van nieuwe ontwikkelingen en actuele inzichten de leefwereld van kinderen en jongeren en het jeugdwerk en het durft zichzelf steeds in vraag te stellen. Daarvoor zet ik in op de verder uitbouw van

⁴ Alle meta-datafiches van de prestatie-indicatoren zijn in bijlage bij de beleidsnota toegevoegd

kwaliteitsvolle kennis, inzichten en vooruitzichten en streef naar een gecoördineerde aanpak van wetenschappelijk onderzoek en beleidsevaluatie.

Dit vraagt om een sterke kennisinfrastructuur die helpt om uitdagingen beter te begrijpen en onderbouwde beleidsbeslissingen te nemen. Daarom lanceren we een meerjarige kalender voor onderzoek en beleidsevaluatie. Deze agenda bevordert een grondige monitoring en evaluatie om actueel en doeltreffend te reageren op maatschappelijke veranderingen of uitdagingen in de sector. Ik zorg dat de resultaten hiervan ook de sector ten goede komt.

Binnen het Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan zet ik een kader uit om kwalitatieve onderzoeken uit te voeren waarmee de prioriteiten op hun impact kunnen worden gemeten (zie OD U.1.1). Deze onderzoeken worden opgenomen in een algemene agenda beleidsrelevant onderzoek. Voor de projectplannen worden doordacht en haalbaar proces- en inspanningsindicatoren ontwikkeld.

Ik volg, samen met de partners, de realisatie van de kinderrechten in Vlaanderen nauw op via de kinderrechtenmonitor. Dit bezorgt mij rechtstreekse input voor de kinderrechtenrapportage en beleidsvoorbereiding.

Een van de pijlers van wetenschappelijk onderbouwd beleid is de duurzame samenwerking met het Kenniscentrum Jeugd: het Jeugdonderzoeksplatform JOP. De JOP-monitor blijft het belangrijkste onderzoek: een grootschalig onderzoek bij Vlaamse en Brusselse jongeren op basis waarvan het JOP 'de staat van de jeugd' opmaakt.

Het Departement CJM krijgt ook bijkomende taken toegewezen die voortvloeien uit de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën en de evaluatiecultuur die de Vlaamse overheid wil stimuleren. De subsidiekaders zullen per periode van vijf jaar minstens een keer worden onderworpen aan een beleidsevaluatie.

Ten slotte investeer ik in een efficiënte kennisontsluiting- en deling tussen overheid en sectoren, wat bijdraagt aan een slagvaardiger beleid.

OD A.1.2 Ik voorzie een gecoördineerde aanpak rond databeheer en -ontsluiting

Hoe staat het met inspraak van kinderen en jongeren, wat zijn initiatieven voor het jeugdbeleid? Met de lokale vrijetijdsmonitor leverden we inspanningen om zicht te houden op evoluties op lokaal niveau. Ik zet deze inspanningen voort maar herdenk, in overleg met mijn collega's bevoegd voor Cultuur en Sport, het product binnen het bredere verhaal van een omvattend platform en datastrategie.

Kennis vindt mee zijn basis in solide cijferreeksen en analyses die overzicht en inzicht geven in de jeugd- en jeugdwerksector. Hiervoor komt er een platform over jeugdcijfers waar men de kerncijfers over het jeugdwerk kan terugvinden en op termijn ook de trends en ontwikkelingen binnen de jeugdsector. Ik betrek hierin ook de intermediaire organisaties en de brede jeugdsector. De data waarover het departement beschikt, ontsluiten we op stabiele en eigentijdse manier en we zorgen ook dat data uit de sector optimaal ter beschikking komt.

Samen met mijn collega bevoegd voor Cultuur, geef ik mijn administratie de opdracht verder te bouwen aan een overzicht van de cultuur- en jeugdinfrastructuur in Vlaanderen en Brussel en de basisinventaris verder te ontwikkelen tot een volwaardig beleidsinstrument en basis voor nieuwe diensten. Zie ook OD B.1.1.

III. SD A.2 Ter ondersteuning van een toekomstbestendige cultuur-, jeugd- en mediasectoren voorzie ik in een integrale beleidsbenadering

OD A.2.1 Ik bouw een integraal beleidskader uit dat is afgestemd op maatschappelijke ontwikkelingen en trends

Jongeren hebben ons de voorbije jaren duidelijk gemaakt dat duurzaamheid een zeer belangrijk thema is en ook binnen de cultuur- en jeugdsectoren wint dit thema aan belang. Ik zet in de komende beleidsperiode samen met mijn collega van Cultuur in op het opmaken van een stand van zaken van dit thema binnen de Vlaamse cultuur-, en jeugdsectoren. Daarnaast onderzoek ik welke acties er op vlak van beleid kunnen genomen worden rond duurzaamheid en volg ik de tendensen in het veld verder op. Ik houd hierbij rekening met de specificiteit van de jeugdsector want op dit moment staan deze nog te veraf van de dagelijkse realiteit van het jeugdwerk.

Ik draag, waar relevant, bij aan de opmaak van nationale en Vlaamse transversale actieplannen in de komende beleidsperiode, met bijzondere aandacht voor, welzijn, gelijke kansen, integriteit, waaronder pesten en cyberpesten, grensoverschrijdend gedrag, armoede en taal.

Ik voer de afspraken over de maatregelen uit de zes Vlaamse Intersectorale Akkoorden voor de social/non-profitsectoren verder uit.

OD A.2.2 Ik bevorder participatie aan de cultuur-, jeugd-, en mediasectoren

De inzet van vele jonge vrijwilligers is een grote troef van het Vlaamse jeugdwerk. Ze staan mee aan het stuur van de organisaties en zijn de drijvende kracht achter de vele jeugdwerkactiviteiten. Dit is wat ons jeugdwerk zo uniek maakt. Maar dit staat onder druk.

Het engagement van jongeren binnen en buiten het jeugdwerk is divers en veelzijdig. We zetten in op deze verschillende vormen van engagement zodat iedere jongere de kans krijgt om zich te engageren. We moeten deze vrijwilligers zo maximaal mogelijk ontlasten van administratieve regels zodat ze zich ten volle kunnen focussen op hun engagement. We zorgen voor verdere planlastvermindering en administratieve vereenvoudiging als onderdeel van een regeringsbreed project rond administratieve vereenvoudiging en vermindering regeldruk. Eveneens centraliseren we de administratieve vereisten zodat vrijwilligers zich ten volle kunnen focussen op hun engagement. Ik plan hierin concrete acties te ondernemen tegen ten laatste 1 januari 2026. Ik dring er op aan bij zowel de federale overheid als lokale overheden om hier ook werk van te maken. Vaak worden deze vrijwilligers ondersteund door beroepskrachten. Het is belangrijk om het werk van deze medewerkers ook te erkennen en naar waarde te schatten.

Begin 2024 werd het Verenigingsloket gelanceerd. Samen met mijn collega van Cultuur onderneem ik de nodige stappen om het loket in de jeugdsector nog meer ingang te laten vinden en op die manier mee te werken aan de verdere groei van het Verenigingsloket tot een volwaardig en matuur platform (RA, p.182).

Vrijetijdsparticipatie mag geen privilege zijn. Samen met mijn collega van Cultuur en Sport zet ik in op participatie in cultuur-, sport- en jeugdactiviteiten en het organiseren van maatschappelijke betrokkenheid en inclusie in heel Vlaanderen door de integratie van verschillende oplossingen in één bovenlokale, digitale toegangspoort: UiTPAS, met oog op de digitale kloof. Dit leidt tot maximale efficiëntie en impact op participatie. Daarnaast blijf ik aandringen bij de federale overheid voor een gebruiksvriendelijke manier voor het doorgeven van de fiscale attesten waarbij de jeugdsector zoveel mogelijk ontzorgd wordt.

Hoewel het recht op vrije tijd is opgenomen in het kinderrechtenverdrag en het mensenrechtenverdrag zien we dat er nog heel wat kinderen en jongeren niet bereikt worden door het jeugdwerk of hier geen toegang tot hebben. Het jeugdwerk zet al geruime tijd in op het vergroten van de toegankelijkheid, zeker voor kinderen en jongeren in maatschappelijk kwetsbare posities. Het jeugdwerk moet een plek worden waar elk kind en jongere een plek heeft. Ik kijk hiervoor naar de Jeugdsector om hiervoor de nodige initiatieven te nemen.

Daarnaast hebben we aandacht voor de herpositionering van organisaties die een evolutie doormaken naar meer inclusie, toegankelijkheid en diversiteit, en voor culturele initiatieven die zich richten op kansengroepen. Samen met mijn collega's bevoegd voor Cultuur en Sport onderzoek ik hoe het beleid daarop kan inspelen.

Tot slot blijf ik, samen met mijn collega's bevoegd voor Cultuur en Sport, de komende beleidsperiode inzetten op transversale samenwerking tussen lokale besturen en armoedeorganisaties via de ondersteuning van bovenlokale netwerken vrijetijdsparticipatie. Op deze manier wil ik drempels voor de participatie van mensen in armoede aan cultuur, jeugdwerk en sport wegnemen.

ISE B. CULTUUR- EN JEUGDINFRASTRUCTUUR

Prestatie-indicatoren bij ISE B. Cultuur- en Jeugdinfrastructuur:

Indicator B.1.2.1: de mate van ondersteuning door DCJM aan de transitie naar duurzame, veilige en toegankelijke cultuur- en jeugdinfrastructuur.

IV. SD B.1 Om onze sector maximaal ruimte te bieden, bouw ik aan kwaliteitsvolle cultuur- en jeugdinfrastructuur

OD B.1.1 Ik voer een adaptief bovenlokaal en Vlaams cultuur- en jeugdinfrastructuurbeleid

Investeren in kwaliteitsvolle infrastructuur is een belangrijke voorwaarde om kinderen en jongeren zich maximaal te laten ontplooiën, talenten ontdekken en competenties ontwikkelen. Daarom wil ik werk maken van een concreet masterplan jeugdinfrastructuur dat zich richt op kennisopbouw-, -deling en -uitwisseling rond jeugdinfrastructuur. Daarbij wil ik ook expliciet de lokale

besturen betrekken om hen te ondersteunen hoe ze hun regierol het beste kunnen opnemen en eigen masterplannen kunnen ontwikkelen.

Binnen dat masterplan geef ik aandacht aan een integraal instrumentarium met flankerende maatregelen om de jeugdsector te ontzorgen en te stimuleren in de opbouw van infrastructuurgeletterdheid. Ik kijk hierbij ook naar het federale en Europese niveau om te onderzoeken of een verlaagd BTW-tarief voor Jeugdinfrastructuur mogelijk is. Ik zet in op een beleid dat verder gaat dan investeren en creëer ruimte voor faciliteren, adviseren en begeleiden. Maar een masterplan Jeugdinfrastructuur gaat ook verder dan gebouwen. Het gaat ook over de plek van kinderen en jongeren in onze publieke ruimte.

De kennis en inzichten die uit de inventaris cultuur- en jeugdinfrastructuur voortkomen (zie OD A 1.2.), vertaal ik naar sectorspecifieke aanbevelingen. Door informatie te ontsluiten en goede voorbeelden te delen, stimuleer ik jeugdwerkorganisaties om concrete acties te ondernemen en hun infrastructuur duurzaam en toekomstbestendig te maken. Ook lokale besturen moedig ik aan om hun verantwoordelijkheid op te nemen en verder te versterken (RA, p. 190). Mijn administratie zal kennisdelingsmomenten, sensibiliseringsacties en begeleidingstrajecten opzetten als ondersteunende maatregelen.

Ik onderzoek welke samenwerkingsverbanden met andere beleidsdomeinen, andere overheidsniveaus en de intermediare organisaties mogelijk zijn om jeugdorganisaties en lokale besturen zo veel mogelijk te ontzorgen. De toolkit voor jeugdruimte is alvast een sterk instrument om kwalitatieve jeugdinfrastructuurprojecten te ontwikkelen (RA, p.190).

Daarnaast promoot ik een nieuwe mindset rond gedeeld en tijdelijk ruimtegebruik in de eigen jeugdinfrastructuur én in de sector, en onderzoek ik hoe investeringen in jeugdinfrastructuur ten goede kunnen komen aan zo veel mogelijk jongeren. Mijn administratie zal administratieve drempels wegwerken en op zoek gaan naar synergiën met andere beleidsdomeinen en lokale overheden.

Mijn masterplan jeugdinfrastructuur zal kaderen in een brede visienota voor cultuur-en jeugdinfrastructuur waarin ik, samen met mijn collega van Cultuur, mijn langetermijnvisie op cultuur- en jeugdinfrastructuur uiteenzet. Die nota dient als strategisch kader voor de ondersteuning van innovatieve projecten, gerichte investeringen en concrete acties op het vlak van ontmoeting, vergroening, gedeelde ruimte en participatie onder verenigingen en lokale besturen (RA, p. 189-190).

OD B.1.2 Ik investeer in de aankoop, bouw en optimalisering van kwaliteitsvolle cultuur- en jeugdinfrastructuur.

Ik investeer in de optimalisering van bovenlokale jeugdinfrastructuur op het vlak van duurzaamheid, veiligheid en toegankelijkheid via het besluit van de Vlaamse Regering over sectorale investeringssubsidies. In 2026 zal ik deze subsidielijn evalueren en bekijken wat de actuele noden en tendensen zijn binnen de sector (RA, p. 190). Op basis daarvan geef ik mijn administratie de opdracht het besluit aan te passen en de sector helder te informeren over de voorwaarden en uitvoeringsmodaliteiten van het nieuwe reglement.

Via de investeringssubsidies voor strategische cultuur- en jeugdinfrastructuur investeer ik in unieke en uitzonderlijke jeugdinfrastructuur die zich richt tot de

hele Vlaamse Gemeenschap. Ik zorg dat deze subsidies ook voor de jeugdsector toegankelijk zijn. Op basis van de toekomstige subsidieaanvragen bekijk ik welke andere strategische investeringen ik nog kan doen binnen het jeugdwerk. In 2027 plan ik een evaluatie van het reglement.

Ik veranker gratis energiescans en coachingtrajecten rond energie-efficiëntie in de jeugdsector via een structurele samenwerking tussen mijn administratie, het Vlaams Energiebedrijf (VEB) en relevante organisaties. Ik focus daarbij op energieadvies op maat, rekening houdend met het specifieke gebruik van jeugdinfrastructuur. Door dergelijke studies aan te bieden help ik de jeugdsector om inzicht te verschaffen in de eigen energienoden en strategische keuzes te maken bij het investeren in infrastructuur.

Samen met de minister bevoegd voor Cultuur zorg ik dat het toepassingsgebied van de Energielening Cultuur en Jeugd wordt uitgebreid en ontwikkel ik een efficiënt investeringsmechanisme waarmee ik duurzame investeringen in de sector bewerkstellig (RA, p. 190).

OD B.1.3 Ik beheer en investeer in cultuur- en jeugdinfrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap

Op basis van voorstudies, bouwkundige en energetische doorlichtingen en het masterplan CO₂ werk ik samen met de minister bevoegd voor Cultuur een strategisch vastgoedplan uit voor de eigen cultuur- en jeugdinfrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap. Daarmee onderschrijf ik de doelstellingen zoals vooropgesteld in het Vlaams Energie- en Klimaatplan en zet ik een belangrijke stap richting CO₂-neutraliteit tegen 2045.

Ik voer het masterplan voor de Hoge Rielen verder uit en ontwikkel de site tot een modern verblijfsdomein voor de jeugd dat ruimte schept voor kwalitatieve verblijfservaring, avontuur en rust. (RA, p.190)

In Destelheide zet ik maximaal in op de renovatie van het hoofdgebouw. Dit is het gebouw dat bezoekers het eerst betreden bij aankomst op de site. Met een grondige renovatie maak ik het gebouw futureproof en conform de vooropgestelde klimaatdoelstellingen van de Vlaamse Regering. (RA, p. 190)

In overleg met de minister bevoegd voor Cultuur bekijk ik hoe de circulaire principes uit de Green Deal Circulair Bouwen structureel kunnen worden toegepast in de bouwprojecten binnen de eigen cultuur- en jeugdinfrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap.

V. BELEIDSVELD JEUGD

ISE U. JEUGDBELEID

Prestatie-indicatoren bij ISE U. Jeugdbeleid:

Indicator U.2.1.1: de mate van ondersteuning door DCJM aan actoren binnen jeugdwerk via het Jeugddecreet

Indicator U.2.3.1: de mate van ondersteuning door DCJM via Decreet Jeugdverblijven aan actoren die overnachtingen aanbieden

Indicator U.2.4.1: de mate van ondersteuning door DCJM aan actoren binnen de jeugdsector voor projecten via het Jeugddecreet

V. SD U.1 Door een krachtig jeugd- en kinderrechtenbeleid verbeter ik de leefwereld van kinderen en jongeren

OD U.1.1 Ik regisseer de opmaak en de uitvoering van het JKP 2025-2029

Binnen mijn beleid kies ik resoluut voor een verbinding en een samenhang tussen breed Jeugd- en Kinderrechtenbeleid enerzijds en sterk Jeugdwerkbeleid anderzijds. Dit kruispunt maakt onze positie uniek. Ik sta hiermee garant voor een geïntegreerde en holistische benadering die alle aspecten van het leven van kinderen en jongeren van 0 tot 30 jaar omvat. Hierbij geef ik zelf het goede voorbeeld en engageer ik mij als coördinerend minister alvast om maximaal het verband te leggen tussen het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid en mijn bevoegdheden op het vlak van Wonen, Energie en Klimaat en Toerisme. Ik reken op mijn collega's in de Vlaamse Regering om dit voor hun bevoegdheden ook waar te maken en hierover jaarlijks af te stemmen met de Vlaamse Jeugdraad en het Kinderrechtencommissariaat tijdens het Verticaal Overleg Jeugd- en Kinderrechtenbeleid.

Voor mij is een ambitieus Jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP) één van de belangrijkste instrumenten om dit geïntegreerde verhaal te realiseren en dit in samenwerking met de jeugdsector en andere beleidsdomeinen (RA, p.189 De Vlaamse Regering beslist in 2025 over drie tot vijf prioritaire doelstellingen van het volgende Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan. Met dit plan probeer ik het reguliere beleid zo veel als mogelijk te overstijgen waarbij actieve participatie van kinderen, jongeren en hun vertegenwoordigers een cruciale randvoorwaarde is zowel in opmaak, uitvoering als evaluatie. Hierbij zet ik maximaal in op zichtbare impact. Ik zoek hierbij proactief afstemming met de andere transversale plannen van de Vlaamse Regering. Ik onderzoek hoe we hiermee ook de brug kunnen slaan naar lokale besturen. Daarnaast voorzie ik de nodige middelen om dit plan tot uitvoering te brengen en impact te realiseren. Ik nodig mijn collega-ministers uit hetzelfde te doen.

Het JKP is een bundeling van projectplannen die de doelstellingen per prioriteit weergeven met een plan van aanpak met acties met gekoppelde proces- en inspanningsindicatoren (zie OD A.1.1), de betrokken ministers, administraties en stakeholders en de budgetten die ervoor worden vrijgemaakt. Ik beschouw het JKP als een dynamisch plan dat de mogelijkheid biedt om in te spelen op de actualiteit en ad hoc opportuniteiten en uitdagingen.

Na de definitieve goedkeuring en overhandiging aan het Vlaams parlement, starten we met de uitvoering van het JKP waarbij ik, met het oog op de realisatie van de projectplannen, ook het eigen beleidsinstrumentarium zal inzetten.

Zoals decretaal bepaald werd, zorg ik voor een tussentijds rapport in 2027 en een eindrapport in 2029. In het tussentijdse rapport over de uitvoering van het plan wordt ook aangegeven op welke wijze eventuele aandachtspunten en nieuwe uitdagingen bij de uitvoering van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan worden aangepakt.

OD U.1.2 Ik dwing kinderrechten af als toetssteen voor beleid

Als coördinerend minister van Kinderrechten zet ik in op een kindvriendelijke samenleving door de bescherming en bevordering van kinderrechten, in het bijzonder het Kinderrechtenverdrag, in het hele Vlaamse beleid. Ik wijs mijn collega-ministers op hun individuele en gezamenlijke verantwoordelijkheid om kinderrechten als referentiekader te gebruiken bij de opmaak van nieuw beleid en bij de uitvoering en de evaluatie van bestaand beleid. Ik versterk het gebruik van de beleidsinstrumenten van het jeugd- en kinderrechtenbeleid (JKB) en pleit voor het ten volle benutten van het Horizontaal Overleg JKB, de aanspreekpunten JKB in de administraties, het Verticaal Overleg JKB, het kind- en jongereneffectrapport (JoKER) bij ontwerpdecreten en het JKP (zie OD U.1.1). Ik bied versterkte ondersteuning aan betrokken actoren om deze beleidsinstrumenten optimaal te gebruiken en een jeugd- en kinderrechtenperspectief te installeren in het Vlaamse beleid.

Het brede kinderrechtenperspectief is een van de fundamenteën van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid. Kenniscentrum Kinderrechten, Kinderrechtencoalitie Vlaanderen en tZitemzo bundelen de krachten tot een nieuwe kinderrechtenorganisatie. In samenwerking met de jeugdsector bouw ik deze organisatie uit tot een sterk steunpunt dat vaststellingen uit onderzoek omzet in bruikbare inzichten voor de praktijk, dat mee waakt over de invulling van kinderrechten in Vlaanderen en dat kinderen en jongeren informeert over kinderrechten.

Ik overleg en stem af met de andere overheden in België via de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind (NCRK). De NCRK werd opgericht om een gecoördineerde uitvoering van het Kinderrechtenverdrag in België te waarborgen. Haar belangrijkste opdracht is de coördinatie van de periodieke rapportage. Ik zal de financiering van deze instelling waarborgen door de jaarlijkse Vlaamse bijdrage te storten, zoals bepaald in het samenwerkingsakkoord. Ik zal de activiteiten van de NCRK opvolgen en ondersteunen, daar waar mogelijk en wenselijk op basis van de rijke Vlaamse expertise en ervaring die op dat vlak aanwezig is, met het oog op een maximale afstemming met het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid en integratie in het JKP. Ik denk daarbij met name aan de opvolging van de slotbeschouwingen, het monitoren van kinderrechten, de afstemming met nationale indicatoren en het betrekken van kinderen en jongeren bij haar werkzaamheden.

De adviezen van de NCRK, maar ook die van het Kinderrechtencommissariaat en andere actoren uit het veld, neem ik mee in het maken van Vlaams beleid.

Als coördinerend minister kinderrechten zal ik toezien op de naleving van de participatierechten van kinderen en jongeren en het voorhanden zijn van de noodzakelijke voorzieningen. Bovendien blijf ik inzetten op een geïntegreerd integriteitsbeleid, dit alles zonder onderscheid te maken naar afkomst van kinderen en jongeren op vlak van afkomst, sociaal-economische status, seksuele oriëntatie, ...

Ik streef naar een geïntegreerd Vlaams beleid waarbij het belang van het kind, cf. art. 3 VRK, voorop staat. Daarbij heb ik oog voor zowel de fysieke, de psychische als de seksuele integriteit van kinderen en jongeren. Integriteit benaderen we in de breedst mogelijke zin. Grensoverschrijdend gedrag wordt daarbij gezien als

elke aantasting van de integriteit van een persoon wegens ongewenst seksueel gedrag, geweld, pesterijen of discriminerende intimidatie. Preventie staat hierbij voorop. Ik wil voor kinderen en jongeren een veilig klimaat creëren en zelfontplooiing stimuleren door verder te werken op drie beleidsniveaus:

1. De doorontwikkeling van een kwaliteitsbeleid rond zorg, educatie, accommodatie en communicatie en een kader voor seksualiteit en lichamelijke integriteit.
2. Het verdiepen van een preventiebeleid met het oog op het vermijden van risico's.
3. Het uitbouwen van een reactiebeleid dat kapstokken biedt over hoe om te gaan met incidenten en welke nazorg geboden kan worden.

Voor de concrete toepassing van het integriteitsbeleid bij jeugdverenigingen verwijs ik naar 'OD U.2.1 Ik verbeter de kwaliteit van het jeugdwerk'.

OD U.1.3 Ik zet kinderen en jongeren in hun kracht via maatgerichte informatie en beleidsparticipatie

Een derde van de Vlamingen is jonger dan 30 jaar. Ze zijn competente burgers die het recht hebben om effectief mee vorm te geven aan de wereld, en dit recht is verankerd in het Verdrag inzake de Rechten van het Kind. Kinderen en jongeren zijn ervaringsdeskundigen in het jong zijn. Het is van cruciaal belang dat er meer wordt ingezet op directe en indirecte beleidsparticipatie van kinderen en jongeren, daarbij rekening houdend met de diversiteit van onze jeugd, hun leefwereld, leeftijd en gevarieerde interesses. Kinderen en jongeren kunnen via adviesorganen invloed uitoefenen op het beleid. Dit gebeurt onder meer via de Vlaamse Jeugdraad, die in het Jeugddecreet is verankerd en wordt ondersteund door de intermediaire organisatie De Ambrassade.

De Vlaamse Jeugdraad heeft als doel op eigen initiatief, op verzoek van de Vlaamse Regering of van het Vlaams Parlement advies uit te brengen over alle aangelegenheden die de jeugd betreffen en de jeugd te vertegenwoordigen. De Vlaamse jeugd kan in 2026 een nieuwe jeugdraad kiezen voor de periode 2027-2029. De jeugdraad legt in 2026, zoals voorzien in het decreet, een voorstel aan de Vlaamse Regering voor over de wijze waarop ze wordt verkozen en werkt. De Vlaamse Jeugdraad en de Ambrassade verspreiden de oproep om te kandideren en te stemmen ruim bij de Vlaamse jeugd. Ik bekijk met de Jeugdraad hoe deze verkiezing een breed verhaal kan worden om het engagement van jongeren en jeugdwerkers in de kijker te zetten. Zo moedigen we nog meer jongeren en jeugdwerkers aan om te kandideren en te stemmen. Hierbij onderzoek ik met Jeugdraad en De Ambrassade hoe de stemprocedure vereenvoudigd kan worden door samenwerking met partners.

Ook op het lokaal niveau is een sterk jeugd- en kinderrechtenbeleid van groot belang. Kinderen en jongeren groeien op in straten en buurten van steden en gemeenten. Ze hangen er rond, beleven er hun vrijetijd, lopen er school, doen er vrijwilligerswerk enzovoort. Het lokaal beleid heeft een belangrijke impact op hun leefwereld. Hierbij onderzoek ik hoe we lokale besturen sterker kunnen betrekken bij de uitrol van het JKP.

Ik blijf steden en gemeenten stimuleren om werk te maken van de participatie van kinderen en jongeren aan het lokaal jeugdbeleid. De verplichting om een Jeugdraad te organiseren in iedere Vlaamse gemeente blijft hierbij voorop staan, Op deze manier wordt er overleg georganiseerd met de jeugd en het jeugdwerk en krijgen zij inspraak bij de voorbereiding en de uitvoering van het lokaal jeugdbeleid. Maar kwaliteitsvolle participatie is meer dan enkel de lokale jeugdraad. Ook andere vormen van beleidsparticipatie verdienen de nodige ondersteuning. Om hier goed zicht op te houden blijf ik dit monitoren via de opvolging van de eerdere metingen over lokaal jeugdbeleid. Ik voorzie hiervoor een driemeting in 2026. Ik subsidieer de intermediaire organisatie voor lokaal jeugdbeleid Bataljong onder meer om de participatie van kinderen en jongeren aan het lokaal jeugdbeleid, in de lokale jeugdraad en door andere vormen van beleidsparticipatie, te ondersteunen.

Naast de versterking van de beleidsinstrumenten jeugd- en kinderrechtenbeleid (zie OD U.1.2), zet ik in op versterkte beleidsparticipatie van kinderen en jongeren aan het Vlaams beleid, doorheen heel de beleidscyclus. Ik bied daarbij ondersteuning aan alle beleidsdomeinen om kinderen en jongeren kwaliteitsvol te betrekken bij het beleid. Daarnaast wijs ik mijn collega-ministers op hun verantwoordelijkheid om het recht op participatie te garanderen.

Het jeugdwerk speelt een belangrijke rol in het versterken van de stem van kinderen en jongeren. Jeugdwerkorganisaties komen op voor de rechten van kinderen en jongeren. Ze sturen kritische signalen richting onze samenleving en zetten uitdagingen voor kinderen en jongeren op de politieke agenda, maar bieden ook oplossingen en zijn op die manier een bron van maatschappelijke innovatie. Om deze maatschappelijk waardevolle rol te kunnen spelen erken ik de autonomie van jeugdwerkorganisaties, en blijf ik investeren in jeugdwerk. Ik erken de expertise van het jeugdwerk waar ook organisaties in andere sectoren kunnen van leren. Anderzijds blijf ik waakzaam om het jeugdwerk jeugdwerk te laten zijn en blijven.

Jongeren vinden dagelijks nieuws en zoeken antwoorden op concrete vragen op websites en sociale media. De beschikbare content online is onmetelijk groot. Het aandeel fake news kan niet worden overschat. Influencers zijn belangrijke figuren geworden in de leefwereld van kinderen en jongeren. Het is voor jongeren niet vanzelfsprekend om het bos door de bomen te zien. Zeker jongeren in een maatschappelijk kwetsbare positie kunnen niet altijd rekenen op ondersteuning om zich juist te informeren. Het is nodig dat de Vlaamse Gemeenschap blijft investeren in kwaliteitsvolle jeugdinformatie. Ik blijf de uitbouw van het jongerencommunicatieplatform WAT WAT ondersteunen. Ik wil het bereik van het platform nog vergroten. Ik reken op de knowhow van de De Ambrassade om WAT WAT te beheren en het netwerk van contentpartners te coördineren.

Jeugdinformatie is er niet alleen voor, maar ook door kinderen en jongeren. Jonge mensen vinden informatie op sociale media en via digitale toepassingen. Verschillende jeugdverenigingen bieden kinderen en jongeren de kans om onder pedagogische begeleiding en door toepassing van digitaal jeugdwerk zelf audiovisuele producten te maken op maat van hun leeftijdsgenoten. Ik kom hierop terug bij *OD U.2.1 Ik verbeter de kwaliteit van het jeugdwerk.*

Jeugdinformatie gaat niet alleen om informatie geven, maar ook om luisteren naar kinderen en jongeren. De luisterlijn AWEL is via telefoon, e-mail, chat en een forum bereikbaar voor kinderen en jongeren. De luisterlijn is onmogelijk zonder de inzet van vele vrijwilligers die worden omkaderd door beroepskrachten. De luisterlijn is niet permanent bereikbaar en er zijn wachtrijen. Ik blijf de uitbouw van AWEL ondersteunen. Ik wil het aantal beantwoorde oproepen nog vergroten. Ik onderzoek de mogelijkheden om samenwerkingen tussen AWEL en andere jeugdinformatieactoren op te zetten.

Ik erken politieke jongerenbewegingen die actief burgerschap van jongeren stimuleren en hen sensibiliseren en vormen om te participeren in de politieke besluitvorming, in de werking van een politieke partij of in het maatschappelijk debat.

OD U.1.4 Ik stimuleer het jeugd- en kinderrechtenbeleid op lokaal en internationaal niveau

Vlaanderen hecht veel belang aan haar jeugd- en kinderrechtenbeleid en ons uniek jeugdwerk. Van uit dat belang stimuleer ik andere beleidsniveaus met het oog op een sterk jeugdbeleid en jeugdwerk op alle niveaus.

Ter ondersteuning van het lokale jeugdbeleid financier ik een vereniging met een bijzondere opdracht ter ondersteuning van de participatie van kinderen en jongeren aan het lokaal jeugdbeleid, van lokale jeugdambtenaren en van schepenen bevoegd voor jeugd, Bataljong. Deze vereniging heeft de driedelige opdracht om (1) een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van lokaal jeugdbeleid op basis van evaluatie, praktijkgericht onderzoek en kennisontwikkeling; (2) een actieve dienstverlening te voorzien, als antwoord op praktijkvragen, met het oog op deskundigheidsbevordering, kwaliteitsbevordering, relevante maatschappelijke en sectorgebonden evoluties, innovatie, professionalisering en een duurzame ontwikkeling van het veld; en (3) het informeren van kinderen en jongeren, jeugdambtenaren en schepenen bevoegd voor jeugd en het informeren over het lokaal jeugdbeleid.

Daarnaast zet ik in op het label Kindvriendelijke Steden en Gemeenten als hefboom voor het voeren van een transversaal beleid gebaseerd op kinderrechten voor alle kinderen en jongeren in de stad of gemeente (RA, p.190). Ik waarborg de kwaliteit van het label door samen met mijn administratie en Bataljong de taakverdeling inzake de coördinatie van de jurywerking en de ondersteuning van de kandidaat-gemeenten en -steden te evalueren en te optimaliseren.

Uit onderzoek blijkt dat kinderen minder buitenspelen dan vroeger. Dit heeft gevolgen voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Het creëren van gezonde, verkeersveilige en leefbare buurten en stimuleren kinderen en jongeren om meer buiten te zijn (RA, p.190) komt lokaal tot stand. Daarom continueer ik het buitenspeelbeleid (Buitenspeeldag en '365 dagen buitenspelen') in samenwerking met de lokale besturen en de jeugdsector. Ik onderzoek of we het sensibiliseringsbeleid rond meer buiten zijn kunnen verduurzamen binnen de opdracht van specifieke jeugdwerkorganisaties.

Ik ondersteun het (boven)lokaal jeugdbeleid via werkingssubsidies voor vijf intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (in lijn met OD U.2.1). Zij worden

gesubsidieerd voor het voeren van een jeugdbeleid dat het lokale beleid overstijgt en dit ter bevordering van de beleidsparticipatie van kinderen en jongeren, de ondersteuning van de lokale jeugdraad en de regie van het vrije tijdsaanbod. Het Jeugddecree voorziet in 2026 een nieuwe indienronde voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden voor de beleidsperiode 2027-2032. Bijkomend ondersteun ik Bataljong voor de begeleiding en ondersteuning van de bestaande en nieuwe intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Daarnaast ondersteun ik ook het Vlaamse jeugdbeleid in Brussel via een vijfjaarlijkse subsidie aan de VGC om het jeugdbeleid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad uit te voeren (in lijn met OD U.2.1). De volgende beleidsperiode loopt van 2026 tot en met 2030.

Ik blijf het jeugdwerk in de Vlaamse rand rond Brussel subsidiëren, dit om het jeugdwerk in die randgemeenten die geen middelen overgedragen kregen naar het Gemeentefonds te ondersteunen. In een nieuwe samenwerkingsovereenkomst 2026-2031 wil ik in overleg met de minister bevoegd voor de Rand de invulling van het jeugdbeleid dan ook opnieuw laten opnemen. Hierbij kan een oplossing voor de problematiek van Wemmel nader worden bekeken.

Ik stimuleer het brede lokale beleid naar en participatie van kinderen en jongeren (in lijn met OD U.1.3.) door blijvend in te zetten op de optimalisatie en promotie van de Jeugdmonitor, in samenwerking met partners Agentschap Binnenlands Bestuur en Bataljong. Via deze gratis digitale tool kunnen Vlaamse lokale besturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) groepen kinderen en tieners bevragen over hoe zij het wonen en leven in hun buurt, stad of gemeente ervaren. Dit ook met het oog op de mogelijke inzet van de Jeugdmonitor bij de opmaak van de omgevingsanalyse van de lokale meerjarenplanning 2026-2031.

Ik draag de waarde en kracht van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid uit op de internationale fora van de Europese Unie, de Raad van Europa en de Verenigde Naties. Ik neem actief deel aan deze fora. De Vlaamse inbreng wordt intra-Belgisch voorbereid op ambtelijk en diplomatiek niveau.

Ik zet specifiek in op het stimuleren van linken tussen het internationale jeugdbeleid en kinderrechtenbeleid en op beleidsparticipatie van kinderen en jongeren.

Ik ga ook bilaterale en multilaterale samenwerkingen aan op vlak van jeugd en kinderrechten met andere landen of regio's. Deze samenwerkingen bieden een uitgelezen kans om enerzijds onze expertise inzake jeugd, kinderrechten en jeugdwerk uit te dragen en anderzijds te leren hoe we onze sector nog beter kunnen ondersteunen en versterken. Ik bouw ook internationale uitwisseling rond kinderrechten uit. Bovendien zet ik in op het aanknopen van nieuwe samenwerkingen met relevante partnerlanden of -regio's.

Ik stimuleer en put inspiratie uit het huidige en toekomstige EU-samenwerkingskader inzake jeugd, de EU-jeugdstrategie, met inbegrip van de bijbehorende werkplannen, en instrumenten zoals het driejaarlijkse EU-jeugd rapport, de EU-jeugddialoog, de nationale werkgroep van de EU-jeugddialoog en de Europese jeugd doelstellingen. Daarnaast streef ik ernaar invloed uit te oefenen op de onderhandelingen over de toekomstige EU-jeugdstrategie. Ik bevorder tevens de ontwikkeling van jeugd- en

kinderrechtenbeleid via de EU-jeugdprogramma's Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps.

Binnen het kader van de Raad van Europa werk ik verder aan de uitvoering van de Raad van Europa strategie voor de jeugdsector 2030. Ik zal inspanningen leveren om het kwaliteitslabel dat toegekend werd door de Raad van Europa te behouden voor jeugdcentra de Hoge Rielen, Destelheide en Hanenbos. Daarnaast promoot ik het Europees Jeugdfonds en stimuleer ik het gebruik ervan.

Ik zal proactief de tweejaarlijkse update van het overzichtsdocument rond Europese en internationale beleidsagenda's rond kinderen, jongeren en kinderrechten opvolgen. Dit doe ik in samenwerking met relevante partners en actoren zoals de Europese Commissie, het EU-Raad van Europa partnerschap en het steunpunt kinderrechten, zie *OD U 1.2 Ik dwing kinderrechten af als toetssteen voor beleid*.

Verder zal ik inzetten op de implementatie van de beleidsaanbevelingen en Raadshandelingen die tijdens het Belgisch EU-voorzitterschap jeugdzaken werden geïnitieerd en goedgekeurd. Dit betreft onder andere aanbevelingen met betrekking tot jeugd(werk)beleid in een empowerend Europa, inclusieve samenlevingen, en de Europese en internationale beleidsagenda's rond kinderen, jongeren en kinderrechten (in overeenstemming met OD U 1.2). Ook zal ik bekijken hoe de mogelijke uitvoeringsmaatregelen inzake inclusieve samenlevingen die geformuleerd werden door jongeren tijdens de EU-jeugdconferentie in Gent 2024 geïmplementeerd kunnen worden in Vlaanderen.

Ik zal werken aan het ondersteunen van en het versterken van verbindingen tussen het internationale en het lokale jeugd(werk)beleid en kinderrechtenbeleid in samenwerking met Bataljong, JINT, de Vlaamse Jeugdraad, de nieuwe kinderrechtenactor en de Ambrassade.

Het Kinderrechtenverdrag is door zijn universele ratificatie ervan voor kinderen en jongeren het belangrijkste VN-mensenrechtenverdrag en via het Jeugddecreet ook het wettelijk en ethisch kader van het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid. Ik zal werken aan het verbinden van de Europese en internationale agenda's op het vlak van jeugd en kinderrechten op basis van het vermelde tweejaarlijks overzicht en de daarbij aansluitende resolutie over de beleidsagenda's die in het kader van het Belgische EU-voorzitterschap in mei 2024 werd aangenomen.

Binnen de Raad van Europa bestaat, nog niet zo lang, een volwaardig Comité (CDENF/ Steering Committee for the Rights of the Child) dat zorgt voor de uitvoering van de strategie kinderrechten van de Raad van Europa 2022-2027. Ik waarborg de verderzetting ervan en de actieve Vlaamse deelname eraan.

Ook binnen de Europese Unie is het bewustzijn rond kinderrechten gegroeid. Vandaar de eerste strategie kinderrechten van de Europese Commissie en daarbij aansluitende conclusies van de Raad. Ik volg dit op door deelname aan het EU Network for children's rights.

In lijn met OD U.1.3, zet ik ook op Europees en internationaal niveau in op maatgerichte informatie door meer en sterker samen te werken met onder andere ERYICA (European Youth Information and Counselling Agency), EYCA (European Youth Card Association) en Eurodesk. Daarnaast blijft ik inzetten op

beleidsparticipatie van jongeren via de EU-jeugdialoog en de nationale werkgroep.

In overeenstemming met OD A.1.1 en OD U.2.1 zet ik ook in op onderzoek naar jeugd, jeugd(werk)beleid en kinderrechtenbeleid op Europees en internationaal niveau. Dit doe ik door linken te leggen met de Youth Wiki, EKCYP (European Knowledge Centre for Youth Policy), het EU-Raad van Europa Jeugdpartnerschap, PEYR (Pool of European Youth Researchers), het JOP, en het EU Youth Dashboard.

In lijn met OD U.2.1, speel ik een actieve rol in de Europese discussie over de erkenning van het jeugdwerk. Ik zet mij ook in voor de implementatie van de Europese Jeugdwerkagenda en de Raadsresolutie rond jeugdwerkbeleid in een empowerend Europa. Daarnaast engageer ik mij bij de voorbereiding en opvolging van de 4e Europese Jeugdwerkconferentie, in samenwerking met de sector en JINT.

Ten slotte zal ik ook binnen de Interministeriële Conferentie Jeugd, die in 2022 werd opgericht, interregionale dossiers op de agenda plaatsen.

Ik subsidieer JINT onder meer om de wisselingwerking tussen het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid en de Europese beleidskaders te ondersteunen. Ik kom terug op de subsidiëring van JINT bij 'OD U.2.1 Ik verbeter de kwaliteit van het jeugdwerk'.

VI. SD U.2 Ik garandeer de eigenheid van het jeugdwerk binnen de maatschappij

OD U.2.1 Ik versterk de kwaliteit van het jeugdwerk

Jeugdwerk bereikt in Vlaanderen en Brussel elk jaar meer dan 1 miljoen kinderen en jongeren en is daarmee internationaal een voorbeeld, in het bijzonder door de inzet van zoveel jonge vrijwilligers. Jeugdwerk wil alle kinderen en jongeren bereiken, zodat zij allemaal kunnen opgroeien met een jeugdwerkcontext. De inzet van vele jonge vrijwilligers die zich organiseren in verenigingen is essentieel voor het behouden en uitbreiden van het diverse aanbod aan lokaal, bovenlokaal en Vlaams jeugdwerk dat Vlaanderen rijk is. Een engagement in het jeugdwerk biedt jonge mensen een kans om als actieve burgers bij te dragen tot de samenleving en om te oefenen om met anderen democratisch samen te werken. Het is belangrijk dat deze jonge vrijwilligers en de activiteiten die ze organiseren, worden ondersteund door deskundige beroepskrachten in het jeugdwerk. Deze beroepskrachten steunen en versterken jonge mensen zodat ze zich kunnen ontwikkelen tot jongvolwassenen die hun weg kunnen zoeken en vinden in onze samenleving.

Jeugdwerk vindt plaats in groep, in de vrije tijd en heeft geen commercieel doel. Het samenkomen van kinderen en jongeren, op plaatsen waar ze zich herkend en erkend kunnen voelen en waar ze elkaar letterlijk kunnen ontmoeten, is essentieel. Ik wijs op het belang van het woord ontmoeten: niets moet, kinderen en jongeren kunnen in het jeugdwerk zelf samen invulling geven aan hun vrije tijd. Dit is de kracht van jeugdwerk. Samenwerking tussen jeugdwerk en organisaties in andere sectoren, zoals scholen of welzijnsorganisaties, kan andere sectoren verrijken. Andere sectoren maken gebruik van de methoden van jeugdwerk. Het is daarbij belangrijk om erover te waken dat het jeugdwerk jeugdwerk kan blijven. Zoals is benoemd tijdens het congres #Jeugdwerkwerkt van de Ambassade, werkt jeugdwerk omdat jeugdwerkers kinderen en jongeren

consequent centraal zetten, kinderen en jongeren eigenaarschap geven, proces en product belangrijk vinden, de kracht van de groep positief inzetten en de samenleving mee vormgeven.

Ik subsidieer in het kader van het Jeugddecree van 23 november 2023 dan ook autonome jeugdverenigingen die hun wortels hebben in de samenleving en die vrijwilligers het stuur in handen geven. Ik blijf inzetten op diversiteit in/en het jeugdwerk en ondersteun de uitbreiding van de capaciteit van het aanbod. Ze doen aan jeugdwerk, maken jeugdinformatie en ze doen aan cultuureducatie. Ze werken ook met diverse groepen kinderen en jongeren, waaronder kinderen en jongeren met een handicap en kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare positie.

Lokale besturen die lokale jeugdverenigingen willen ondersteunen of eigen initiatieven willen nemen, kunnen een beroep doen op de middelen voor het lokaal jeugd beleid die zijn overgeheveld naar het Gemeentefonds. Het is belangrijk dat ook andere beleidsdomeinen middelen voorzien en blijven voorzien voor samenwerkingen op de grens van jeugdwerk en arbeid, onderwijs of welzijn.

Ik versterk de kwaliteit van de kadervorming in het jeugdwerk. Zoals ik hierboven benoem, wordt jeugdwerk georganiseerd voor en door jonge mensen. Het lokale, bovenlokale en landelijke jeugdwerk in Vlaanderen wordt mogelijk gemaakt en gedragen door vele vrijwilligers die al dan niet worden omkaderd door beroepskrachten. Deze vrijwilligers zijn vaak jongeren die doorgroeien van deelnemer tot begeleider. Een belangrijk deel van de omkadering is de kadervorming: de opleiding tot animator, hoofdanimator of instructeur in het jeugdwerk. De erkende jeugdverenigingen organiseren cursussen en stages. De Vlaamse Gemeenschap reikt attesten uit aan jongeren die de competenties hebben verworven en waakt over de kwaliteit van de generieke attesten ongeacht waar jongeren cursus en stagelopen. Dit is een kracht van het Vlaamse jeugdwerk. Ik implementeer in overleg met de jeugdsector de relevante beleidsaanbevelingen van het onderzoek "Degelijke kadervorming voor kwaliteitsvol jeugdwerk" dat in 2024 werd gevoerd. Daarnaast vertaal ik de resultaten van de projecten in het kader van de oproep "Ondersteunen van vrijwillig engagement", die lopen tot 31 mei 2025, in bruikbare maatregelen. Ik besteed bij de uitrol van het Jeugddecree in samenwerking met de Ambrassade ook aandacht aan de implementatie van de subsidievoorwaarde, die geldt vanaf 2026, dat erkende verenigingen hun begeleiders vormen.

Er is een grote vraag naar vrijetijdsactiviteiten in de schoolvakanties. Het aanbod aan vakantiecampen in externaat of internaat neemt toe. Er is een 'war on talent' wat geattesteerde animatoren betreft. Het departement erkent meer organisaties om kadervorming te organiseren. Het aantal uitgereikte attesten overtreft het peil van voor de pandemie. Toch kan de vraag het aanbod niet volgen. Een knelpunt is dat er veel meer jongeren een traject starten dan afronden. Ik neem in dialoog met de jeugdsector maatregelen om zoveel mogelijk jongeren te stimuleren om na de cursus ook stage te lopen zodat ze hun attest behalen en worden geprikkeld om een engagement op te nemen.

We geven jonge mensen het vertrouwen om kinderen en jongeren te begeleiden. De kadervorming voor vrijwilligers wordt laagdrempelig georganiseerd door de jeugdverenigingen. We nemen ten aanzien van andere landen in Europa, die vaak vooral kiezen voor beroepskrachten, een bijzondere positie in. We zetten in op

internationale mobiliteit en uitwisseling van jongeren en jeugdwerkers. In die context is het belangrijk dat de Vlaamse Gemeenschap haar visie uitdraagt en zich verhoudt tot het aanbod in andere landen die behoren tot de Europese Unie en de Raad van Europa. Ik pleeg verder overleg met de andere gemeenschappen in België om samen te werken op het vlak van kadervorming, onder meer over de vereiste competenties en attestering met het oog op appreciatie en gelijkschakeling van attesten. Ik neem het initiatief om in samenwerking met de Vlaamse hogescholen, de intermediaire organisaties en koepelorganisaties in het jeugdwerk een kader te ontwikkelen voor een opleiding van beroepskrachten in het jeugdwerk rekening houdend met de ontwikkelingen in Europa.

De ondersteuning van het jeugdwerk is een van de twee pijlers van het Jeugddecree van 23 november 2023, naast het jeugd- en kinderrechtenbeleid. Vlaanderen ondersteunt het Vlaamse en bovenlokale jeugdwerk en stimuleert de lokale besturen om het lokaal jeugdwerk te ondersteunen.

Ik rol het Jeugddecree van 23 november 2023 uit (RA, p.189). Het nieuwe decreet biedt Vlaanderen en de jeugdsector een eenduidig kader met algemene subsidievoorwaarden, vereisten en regels. Dit vereenvoudigt, ook in het belang van de jeugdverenigingen, het indienen, behandelen en beoordelen van subsidieaanvragen.

Het Jeugddecree telt vier types van werkingssubsidies met het oog op het duurzaam ondersteunen van jeugdverenigingen. Er zijn werkingssubsidies voor jeugdverenigingen op het Vlaamse niveau en voor jeugdverenigingen met bijzondere doelgroepen op het bovenlokale niveau. Enkel jeugdverenigingen die door Vlaanderen worden erkend, kunnen werkingssubsidies ontvangen. Daarnaast zijn er werkingssubsidies voor intermediaire organisaties, dit zijn de steunpunten in de jeugdsector, en werkingssubsidies voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Het Jeugddecree telt ook vier types van projectsubsidies met het oog op het stimuleren van innovatie in het jeugd- en kinderrechtenbeleid en het jeugdwerk. Er zijn subsidies voor experimentele projecten op de terreinen van jeugdwerk, jeugdinformatie, cultuureducatie en bovenlokaal jeugdwerk en voor projecten om het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan uit te voeren. Daarnaast zijn er projectsubsidies voor bovenlokale geprofessionaliseerde open jeugdwerkingen, voordien jeugthuizen, en voor vrijwillig bovenlokaal jeugdwerk met kinderen en jongeren met een handicap.

Ik duid hierna de klemtonen die ik leg bij de toekenning van werkingssubsidies. Ik kom terug op de projectsubsidies bij *OD U.2.4 Ik daag de jeugdwerksector uit om te innoveren*.

Ik subsidieer landelijk georganiseerde jeugdverenigingen, verenigingen informatie en participatie en cultuureducatieve verenigingen, wat werkingssubsidies voor jeugdverenigingen op het Vlaamse niveau betreft. Vanaf 2025 worden nieuwe verenigingen die aan de voorwaarden voldoen, erkend en gesubsidieerd. Het departement onderzoekt de aanvragen en kent de erkenningen toe. Erkende verenigingen ontvangen een jaarlijkse subsidie van € 101.833 die wordt geïndexeerd. Erkende jeugdverenigingen kunnen op basis van een beleidsnota ook een variabele subsidie voor de periode 2026-2030 aanvragen. Het departement informeert de verenigingen over de procedure. De

Ambrassade organiseert een traject ter ondersteuning van de beleidsplanning van de jeugdverenigingen.

De jeugdverenigingen met bijzondere doelgroepen op het bovenlokale niveau, met name jeugdverenigingen met kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare positie en jeugdverenigingen met kinderen en jongeren met een handicap, kunnen deze legislatuur voor de eerste keer volgens de werking van dit nieuw decreet een erkenning aanvragen. Dit is een volgende stap in de ondersteuning door Vlaanderen na de warme overdracht vanuit de provincies. Vanaf 2026 worden de verenigingen, die aan de voorwaarden voldoen, door mijn departement erkend. Erkende jeugdverenigingen met bijzondere doelgroepen kunnen uiterlijk op 1 januari 2026 een beleidsnota voor de periode 2027-2031 indienen om aanvullend ook een variabele subsidie aan te vragen. Het departement informeert de verenigingen over de procedure. De verenigingen Uit De Marge en Troef organiseren een traject ter ondersteuning van de beleidsplanning van de jeugdverenigingen. In samenspraak met de beide koepelorganisaties hou ik mee de vinger aan de pols hoe deze nieuwe manier van subsidiëren de sector kan versterken.

Ik ken werkingssubsidies toe aan vier intermediaire organisaties, die het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid mee uitvoeren en daartoe een brug slaan tussen het departement en de jeugdsector. Verenigingen, zoals De Ambrassade, Bataljong en de fusieorganisatie van Kenniscentrum Kinderrechten, Kinderrechtencoalitie Vlaanderen en tZitemzo, kunnen op basis van een beleidsnota kandideren voor verschillende opdrachten met betrekking tot bijvoorbeeld de ondersteuning van het jeugdwerk, het lokaal jeugdbeleid en kinderrechten die in het Jeugddecreeet zijn bepaald. De opdracht van JINT als nationaal agentschap dat de Europese programma's beheert, en als steunpunt voor internationale jongerenwerking, is vastgelegd in het decreet. Ik beslis in 2025 over de toewijzing van de andere opdrachten en de subsidiebedragen voor de periode 2026-2030. Ik vraag het departement om de samenwerking met deze vier intermediaire organisaties met betrekking tot de uitvoering van het jeugd- en kinderrechtenbeleid en de ondersteuning van het jeugdwerk te intensiveren en optimaliseren (RA, p.190).

Voor de subsidiëring van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden verwijs ik naar *OD 1.4 Ik stimuleer het jeugd- en kinderrechtenbeleid op lokaal en internationaal niveau.*

Ik werk samen met De Ambrassade voor de ondersteuning van het jeugdwerk op het Vlaamse en bovenlokale niveau. Alle verenigingen die in het kader van het Jeugddecreeet worden gesubsidieerd, verdienen ondersteuning bij de ontwikkeling van hun praktijken en medewerkers. Het formuleren van een visie op praktijkontwikkeling en -ondersteuning en het afstemmen van de algemene initiatieven van het steunpunt op de specifieke initiatieven van koepels, zoals Formaat vzw, Uit De Marge vzw en Troef vzw, zijn aandachtspunten voor de beleidsperiode 2026-2030, die de betrokken verenigingen in 2025 voorbereiden.

Ik voorzie een nul- en één-meting in 2025 en 2029 om het Jeugddecreeet te evalueren. Ik besteed daarbij bijzondere aandacht aan een landschapstekening van de jeugdsector en aan de verschillende doelgroepen die de jeugdverenigingen bereiken, gelet het belang van zowel inclusief als doelgroepgericht jeugdwerk en van verschillende werkvormen. De

landschapstekening op het Vlaamse niveau maakt het mogelijk om te onderzoeken in welke mate de erkenningstypes landelijk georganiseerde jeugdverenigingen, verenigingen informatie en participatie en cultuureducatieve verenigingen actueel zijn.

Integriteit van kinderen en jongeren, zowel deelnemers als begeleiders staat voorop. Ik stimuleer de jeugdverenigingen om een integriteitsbeleid te voeren, een aanspreekpunt integriteit aan te stellen en hun inspanningen publiek bekend te maken, zoals het Jeugddecree voorziet. Ik wil het afleveren van het uittreksel van het strafregister voor medewerkers die een engagement opnemen bij het jeugdwerk verplichten, naar analogie van de regelgeving voor alle andere sectoren. We werken samen met de jeugdsector de modaliteiten uit van de implementatie van de controleverplichting, de aansprakelijkheid en de leeftijd. We zorgen daarbij dat de verantwoordelijkheid niet bij jongvolwassenen komt te liggen (RA, p. 190). Ik houd daarbij rekening met privacyvoorschriften, met de inspanningen om regulitis voor jeugdwerkers te verminderen (RA, p.190), en om de jeugdverenigingen door middel van digitalisering op administratief vlak zoveel als mogelijk te ontzorgen. Ik blijf hierbij ook inzetten op de samenwerking met het Vlaams Meldpunt Grensoverschrijdend gedrag

Ik ontwikkel in dialoog met de jeugdsector een beleidsvisie over de ondersteuning van cultuureducatieve verenigingen voor jeugd, gesubsidieerd in het beleidsdomein Jeugd.

Ik versterk het gelijkekansenbeleid in het jeugdwerk. Ondanks het diverse jeugdwerkeraanbod en het gevoerde gelijkekansenbeleid, hebben nog steeds niet alle kinderen en jongeren dezelfde mogelijkheden om te participeren aan het jeugdwerk. De huidige maatregelen hebben de aandacht voor de problematiek vergroot maar het is onduidelijk in welke mate ze bijdragen tot de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse Gemeenschap. Daarom maak ik bij de genoemde evaluatie van het Jeugddecree ook ruimte voor onderzoek naar jeugdwerkparticipatie en de beleidsimpact van deze maatregelen. Intussen breid ik het huidige tweesporenbeleid, dat inzet op inclusief en doelgroepgericht jeugdwerk, uit naar een driesporenbeleid waarbij meer aandacht wordt besteed aan het bouwen van bruggen tussen en met jeugdwerk. Ik voorzie in dit kader voldoende middelen voor de uitvoering van het Jeugddecree, meer bepaald om nieuwe jeugdverenigingen te erkennen en subsidiëren en om te blijven inzetten op experimentele en vernieuwende projecten in het kader van het jeugd- en kinderrechtenbeleid die inspelen op nieuwe ontwikkelingen in de jeugdsector en nieuwe behoeften bij de jeugd.

Ik evalueer in dit verband ook de impact van Komaf. Het is belangrijk dat het lokaal jeugdwerk wordt ondersteund om, rekening houdend met de behoeften van kinderen en jongeren, inclusief en/of doelgroepgericht te werken. De koepels van jeugdbewegingen, open jeugdwerkingen, speelpleinwerkingen en jeugdverenigingen met bijzondere doelgroepen hebben op dit vlak een belangrijke opdracht. Een initiatief zoals Komaf moet complementair zijn aan hun aanbod en dit versterken.

Samen met de sector bekijk ik hoe we werk kunnen maken van een digitale transitie van de jeugdsector. Ik wil de mogelijkheden onderzoeken om door automatisering en digitalisering de jeugdsector te ontzorgen wat administratieve processen betreft.

Het Jeugddecree van 23 november 2023 voorziet dat digitaal jeugdwerk in fysieke of hybride vorm kan worden gesubsidieerd. De jeugdverenigingen verschillen op het vlak van digitale maturiteit. Dit is een aandachtspunt bij de aanpak van regulitis en het ontzorgen van de jeugdsector op het vlak van administratieve processen.

OD U.2.2 Ik breng kinderen, jongeren en jeugdwerkers uit Vlaanderen in contact met andere gemeenschappen in Europa en de wereld

Het jeugdwerk is een krachtige leeromgeving waar kinderen en jongeren verantwoordelijkheid opnemen, als actieve burgers bijdragen tot de samenleving en oefenen om met anderen democratisch samen te werken. Deze krachtige leeromgeving is niet uniek voor Vlaanderen, maar bestaat overal. Omwille van het belang van internationale samenwerking en uitwisseling, als bijkomende versterking van die leeromgeving, zet ik sterk in op die ontmoeting en uitwisseling met de Franstalige en Duitstalige Gemeenschap en met de andere Europese lidstaten en daarbuiten.

Binnen de Europese Unie zijn momenteel twee jeugdprogramma's actief: Erasmus+ Jeugd (2021-2027) en het Europees Solidariteitskorps (2021-2027). In 2025 streef ik ernaar om invloed uit te oefenen op de Europese onderhandelingen voor zowel het nieuwe Erasmus+ programma als het nieuwe programma van het Europees Solidariteitskorps. Ik stem hierover af binnen de Vlaamse Regering. Deze onderhandelingen wil ik in 2027 afgerond hebben, zodat JINT deze programma's op correcte en effectieve manier kan uitrollen en implementeren.

In lijn met OD U 2.4 en OD U 1.4, zal ik, in samenwerking met JINT, inzetten op het gebruiken van deze jeugdprogramma's om de jeugdwerksector uit te dagen om te innoveren.

Ik zal me onverminderd inzetten voor het Bel'J programma. Dit waardevolle initiatief, een samenwerking tussen de Vlaamse, Franse en Duitstalige Gemeenschap van België, richt zich op jongeren van 12 tot 30 jaar en jeugdwerkers. Door onze blijvende steun en actieve betrokkenheid bij het Bel'J programma, streven we ernaar om de banden tussen de verschillende Gemeenschappen te versterken en een beter wederzijds begrip te bevorderen. Wij geloven dat deze interculturele uitwisselingen cruciaal zijn voor de persoonlijke ontwikkeling van jongeren en voor de opbouw van een inclusieve en samenhangende samenleving.

OD U.2.3 Ik garandeer een aangepast en gevarieerd aanbod voor jeugdvakanties

Ik erken het belang van jeugdvakanties en -kampen als belangrijke sociale vorm van vrije tijd. Gezien de ledenaantallen van de jeugdverenigingen alsmaar toenemen, kan men stellen dat de huidige capaciteit, kwaliteit en diversiteit van jeugdverblijven en hostels minstens moet behouden blijven. Dit kan enkel via een voortgezet samenspel tussen de beleidsvelden jeugd en toerisme op vlak van inhoudelijke en financiële ondersteuning van de jeugdverblijfsector. Daarnaast speelt ook onderwijs via meerdaagse schooluitstappen een belangrijke rol in de economische rendabiliteit van de sector.

Ik blijf daarom investeren in de jeugdverblijven, hostels, de twee ondersteuningsstructuren (vzw Centrum voor Jeugdtoerisme en vzw Vlaamse

Jeugdherbergen) en ADJ op basis van het recente decreet van 11 februari 2022. Door het subsidiëren van jeugdverblijven en hostels wil de Vlaamse overheid een voldoende groot, divers, aangepast en betaalbaar overnachtingsaanbod garanderen voor kinderen en jongeren in het algemeen en het jeugdwerk in het bijzonder. In overleg met Toerisme Vlaanderen vereenvoudig ik de ondersteuning van jeugdverblijven door alle infrastructuursubsidies voor jeugdverblijven te bundelen bij Toerisme Vlaanderen.

Op 1 januari 2027 start een nieuwe vierjarige beleidsperiode voor de subsidiëring via het decreet. Ik neem een beslissing over de beleidsnota's van de ondersteuningsstructuren en de vzw ADJ. Daarnaast voorzie ik in de nieuwe beleidsperiode voldoende middelen voor de werkings- en personeelssubsidies aan de jeugdverblijven en hostels. Rond diezelfde periode organiseer ik een oefening die nagaat of het decreet effectief tegemoet komt aan de vooraf geformuleerde noden van aanbieders en gebruikers.

Ik stimuleer de verdere ontwikkeling van monitoring van de jeugdtoeristische sector door te investeren in de uitbreiding van de online statistiekenmodule die gelinkt is aan de website www.kampas.be. Via het monitoren van overnachtingscijfers, bezettingsgraad, prijszetting en maaltijdformules is ontsluiting mogelijk in functie van beleidsevaluatie en eventuele bijsturing van het gevoerde beleid op vlak van de ondersteuning van het jeugdtoerisme. Ik zorg dat deze gegevens beschikbaar zijn voor relevante partners.

Ik hou de vinger aan de pols inzake evoluties en trends binnen de jeugdtoeristische sector en maak waar nodig samen met de stakeholders een probleemanalyse met het oog op mogelijke beleidsaanbevelingen. Zo onderzoek ik de oorzaken van een dalend jeugdtoeristisch aanbod aan de Belgische kust en verleen ik medewerking aan het beleidsoverschrijdende initiatief dat meerdaagse schooluitstappen voor alle kinderen en jongeren wenst te stimuleren.

Ik geef uitvoering aan de nog resterende acties van het Masterplan Jeugdkampen (RA, p.190) en stel een vervolgplan en nieuwe taskforce op. Hierbij besteed ik aandacht aan administratieve lasten, de belangrijke rol van uitbaters van kampterreinen, jeugdverblijven en hostels en de drempels die zij ervaren bij het garanderen van een betaalbaar en toegankelijk aanbod, een positief kampklimaat en het belang van vrijwilligers.

Ik bouw verder aan een modern reservatie- en dossierbeheersysteem voor de Uitleendienst voor Kampeermateriaal en waak erover dat de stock op peil wordt gehouden.

OD U.2.4 Ik daag de jeugdwerksector uit om te innoveren

Ik versterk het jeugdwerk door vernieuwende initiatieven kansen te bieden. Jaarlijks kunnen verenigingen een subsidieaanvraag indienen om een experimenteel project op te zetten. Om aanspraak te maken op ondersteuning tonen verenigingen aan dat hun project inspeelt op nieuwe ontwikkelingen en behoeften die binnen de jeugdsector en meer algemeen bij de jeugd leven. De projecten zijn methodisch en inhoudelijk vernieuwend en hebben relevantie op het Vlaamse of bovenlokale niveau. Projecten met relevantie op het bovenlokale niveau richten zich specifiek tot kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare positie en/of kinderen en jongeren met een handicap. Voor reeds erkende en gesubsidieerde verenigingen is een bijkomende voorwaarde dat ze de

voorgestelde projecten bij de opmaak van hun beleidsnota niet hadden kunnen voorzien. Verenigingen krijgen voor dergelijke experimentele projecten een maximale jaarlijkse subsidie van 60.000 euro.

Verenigingen kunnen de projectsubsidie uiterlijk op 1 september aanvragen. De uitvoering van het project kan in het jaar volgend op de aanvraag starten op 1 januari en loopt tot uiterlijk 31 december. Een vereniging kan maximaal vier jaar op rij een subsidie ontvangen voor een bepaald project, op voorwaarde dat ze een positieve evolutie kan aantonen. Als een vereniging daarna een realistisch meerjarenplan voorlegt, met oog om bij een eerstvolgende erkenningsronde een aanvraag in te dienen, kan de termijn verlengd worden, met maximaal vier jaar.

Binnen de contouren van het Jeugddecree en de prioriteiten van het JKP, richt ik jaarlijks één grote projectoproep in en gedurende de legislatuur minstens één per prioriteit. Deze oproepen beantwoorden aan de doelstellingen van het JKP, zijn innovatief en hebben oog voor verduurzaming. De projecten kennen een looptijd van 2 jaar zodat de kans op impact groter wordt. Daarnaast worden deze projecten begeleid door een externe partner die instaat voor intervisie en het capteren van resultaten.

De open jeugdwerkingen op het bovenlokale niveau kunnen deze legislatuur voor de eerste keer een projectsubsidie aanvragen waarbij ze inspelen op de prioriteiten van het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan. Onder het aflopend decreet voor bovenlokaal jeugdwerk van 2017 loopt de subsidiëring gericht op bovenlokale jeugthuizen tot en met 2027. De nieuwe projectsubsidie kan om de drie jaar worden aangevraagd en dit voor het eerst in 2027. Ten laatste zes maanden voor indiening communiceer ik op welke drie prioriteiten de projecten kunnen inspelen. Hiervoor krijgen de projecten een maximale jaarlijkse subsidie van 115.000 euro. Het departement informeert de verenigingen over de procedure. De koepelorganisatie Formaat ondersteunt geïnteresseerde verenigingen.

Ik ken jaarlijks een projectsubsidie van minimaal 1.000 en maximaal 5.000 euro toe aan vrijwilligersorganisaties die aan bovenlokaal jeugdwerk doen om een aanbod met kinderen en jongeren met een handicap te organiseren. Vrijwilligersorganisaties kunnen de projectsubsidie uiterlijk op 31 oktober aanvragen. De uitvoering van het project kan in het jaar volgend op de aanvraag starten op 1 januari en kan lopen tot uiterlijk 31 december. Ik ken deze projectsubsidies toe om extra werkingskosten te ondersteunen die voortvloeien uit een bestaand jeugdwerkeraanbod. De projecten moeten tegemoetkomen aan de behoeften van kinderen en jongeren met een handicap door de toegankelijkheid van het activiteitenaanbod te verbeteren. Ik wil hiermee de drempels tot het bestaande jeugdwerkeraanbod verlagen en meer en divers jeugdwerk organiseren. De netwerkorganisatie Troef ondersteunt mee de subsidielijnen met onder meer promotie, ondersteunen van het jeugdwerk en bundelen van good practices.

Het Departement CJM neemt een unieke positie in het maatschappelijk veld in: het verbindt zowel het sociaal-culturele veld, de jeugdwerksector en belangrijke media-omroepen. Ik wil als minister van Jeugd, samen met mijn collegaministers van Cultuur en Media deze regeerperiode initiatieven faciliteren die open dialoog en verbinding tussen sectoren, bevolkingsgroepen en generaties stimuleren.

VI. LIJST MET AFKORTINGEN

ADJ	Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme
ASO	Algemeen secundair onderwijs
BSO	Beroepssecundair onderwijs
CDENF	Comité directeur pour les droits de l'enfant / Steering Committee for the Rights of the child
CJM	Cultuur, Jeugd en Media
CJT	Centrum voor Jeugdtoerisme
DEU	
EKCYP	European Knowledge Centre for Youth Policy
ERYKA	European Youth Information and Counselling Agency
EU	Europese Unie
EYCA	European Knowledge Centre for Youth Policy
HBSC	Health Behaviour in School-aged Children
Imec	Interuniversitair Micro-Electronica Centrum
ISE	Inhoudelijk structuurelement
JINT	coördinatieorgaan voor internationale jongerenwerking
JKB	Jeugd- en Kinderrechtenbeleid
JKP	Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan
JoKER	Kind- en jongereneffectenrapport
JOP	Jeugdonderzoeksplatform
KeKi	Kenniscentrum Kinderrechten
KR-verdrag	Kinderrechten-verdrag
LGBTQ+	Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, queer/questioning
NCRK	Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind
OD	Operationele doelstelling
OSLO	Open Standaarden voor Linkende Organisaties
PEYR	Pool of European Youth Researchers
POD MI	Programmatorische Federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding, Sociale Economie en Grootstedenbeleid
RA	Regeerakkoord
SD	Strategische doelstelling
STATBEL	Belgische statistiekbureau
ULDK	Uitleendienst kampeermateriaal voor de jeugd
VIA	Vlaamse Intersectorale Akkoorden

VEB Vlaams Energiebedrijf
VGC Vlaamse Gemeenschapscommissie
VN Verenigde Naties

VII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

Decreet van 23 november 2023 over het jeugd- en kinderrechtenbeleid en de ondersteuning van het jeugdwerk

Zie OD U.2.1 Ik voorzie een nul- en één-meting om de impact van het Jeugddecree te evalueren. Ik besteed daarbij bijzondere aandacht aan een landschapstekening van de jeugdsector en aan de verschillende doelgroepen die de jeugdverenigingen bereiken, gelet het belang van zowel inclusief als doelgroepgericht jeugdwerk en van verschillende werkvormen. De landschapstekening op het Vlaamse niveau maakt het mogelijk om te onderzoeken in welke mate de erkenningstypes landelijk georganiseerde jeugdverenigingen, verenigingen informatie en participatie en cultuureducatieve verenigingen actueel zijn. In dialoog met de jeugdsector bekijk ik, met het oog op de volgende erkenningsronde in 2029, of aangepaste of nieuwe erkenningstypes nodig zijn.

VIII. BIJLAGE INDICATOREN METADATAFICHE

ISA A - CJM-beleidsverschrijdend

- SD 2: Ter ondersteuning van toekomstbestendige cultuur-, jeugd- en mediasectoren, voorzie ik in een integrale beleidsbenadering
 - OD 2.2: Ik bevorder participatie aan de CJM-sectoren
 - Indicator Het aantal gebruikers van het Verenigingsloket

Benaming	Het aantal gebruikers van het Verenigingsloket.
Definitie	De indicator monitort het aantal bezoekers dat gebruik maakt van het Verenigingsloket. Dit wordt aangevuld met het aantal verenigingen dat effectief aanmeldt en zich dus kenbaar maakt op het loket in een bepaald jaar.
Ontsluiting	Trendgrafieken: <ul style="list-style-type: none"> • Aantal gebruikers per jaar • Aantal aangemelde verenigingen per jaar
Streefwaarde	De Vlaamse Overheid wil bijdragen aan de participatie van verenigingen binnen de beleidsvelden cultuur, jeugd en media en ruimer. De beleidsdoelstelling is kwantitatief van aard. Deze houdt in dat we ernaar streven elk jaar meer bezoekers aan te trekken op het Verenigingsloket. Er wordt daarom een numerieke streefwaarde geformuleerd. Voor de komende beleidsperiode streven we naar een groei van minstens 5% van het aantal gebruikers van het Verenigingsloket in het desbetreffend jaar ten opzichte van het aantal gebruikers in het voorgaande jaar .

Beleidsmatige relevantie	<p>ISA A - CJM-beleidsoverschrijdend</p> <ul style="list-style-type: none"> • SD 2: Ter ondersteuning van toekomstbestendige cultuur-, jeugd- en mediasectoren, voorzie ik in een integrale beleidsbenadering <ul style="list-style-type: none"> ◦ OD 2.2: Ik bevorder participatie aan de CJM-sectoren <p>De gekozen indicator heeft betrekking op het aantal gebruikers van het Verenigingsloket.</p> <p>De Vlaamse overheid wil via het Verenigingsloket het verenigingsleven en de participatie van verenigingen ontzorgen en dus indirect stimuleren. De indicator aantal gebruikers van het Verenigingsloket monitort deze participatie dus in zekere mate.</p> <p>Sterkte: We krijgen middels deze indicator inzicht in de bezoekersaantallen van het Verenigingsloket. Dit geeft inzicht in wie in de context van het Verenigingsleven naar informatie of dienstverlening zoekt en dus wellicht actief participeert of wil participeren in het verenigingsleven.</p> <p>Zwakte: Slechts een specifiek deel van het landschap en de beleidsdoelstelling wordt gemonitord, aangezien er niets gezegd wordt over vrijetijdsparticipatie buiten het verenigingsleven.</p> <p>Bovendien monitort deze indicator enkel gebruikers van het Verenigingsloket. Dit zijn niet per se allemaal vertegenwoordigers van verenigingen, maar kunnen ook toevallige passante zijn. Het zijn dus niet per se allemaal participanten van het verenigingsleven.</p>
Budgettaire relevantie	Zie begrotingsartikel HB0-1HBA2AJ-WT
Berekeningswijze	Aantallen en aandelen ten opzichte van voorgaande jaren
Bron	DCJM
Meetfrequentie	Jaarlijks

ISE B - Cultuur- en jeugdinfrastructuur

- SD 1: Om onze sectoren maximaal ruimte te bieden, bouw ik aan kwaliteitsvolle cultuur- en jeugdinfrastructuur
 - OD 1.2: Ik investeer in de aankoop, bouw en optimalisering van kwaliteitsvolle cultuur- en jeugdinfrastructuur
 - Indicator: de mate van ondersteuning door DCJM aan de transitie naar duurzame, veilige en toegankelijke cultuur- en jeugdinfrastructuur

Benaming	De mate van ondersteuning door DCJM aan de transitie naar duurzame, veilige en toegankelijke cultuur- en jeugdinfrastuctuur
Definitie	<p>De indicator monitort het aantal aanvragen en aantal toegekende dossiers en het totaal toegekende subsidiebedrag voor investeringssubsidies voor sectorale prioriteiten binnen beleidsvelden Cultuur en Jeugd.</p> <p>Het gaat over dossiers en totaal toegekende subsidiebedrag voor investeringssubsidies voor sectorale prioriteiten toegekend op basis van het subsidiereglement voor sectorale investeringssubsidies.</p> <p>Definities en voorwaarden van deze investeringssubsidies voor duurzame en energiezuinige maatregelen zijn te vinden in het subsidiereglement voor sectorale investeringssubsidies.</p>
Ontsluiting	<p>Trendgrafieken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aantal aanvragen en toegekende dossiers <ul style="list-style-type: none"> ◦ Opgesplitst per beleidsveld (jeugd/cultuur), <ul style="list-style-type: none"> ▪ Per sectorale prioriteit(en) - duurzaamheid, veiligheid en toegankelijkheid of een combinatie van de drie • Totaal toegekende subsidiebedrag
Streefwaarde	<p>De Vlaamse overheid wil bijdragen aan de transitie naar duurzame, veilige en toegankelijke infrastructuur.</p> <p>Deze beleidsdoelstelling is kwalitatief van aard (zie specifieke SD hieronder). Er wordt daarom geen numerieke streefwaarde geformuleerd. De streefwaarde omvat de toestand beschreven in de strategische beleidsdoelstelling.</p> <p>Toch wordt een beleidsindicator opgenomen. De indicator monitort de kwantitatieve inspanning van de Vlaamse overheid aan de kwalitatieve beleidsdoelstelling.</p>
Beleidsmatige relevantie	<p>ISE B - Cultuur- en jeugdinfrastuctuur</p> <ul style="list-style-type: none"> • SD 1: Om onze sectoren maximaal ruimte te bieden, bouw ik aan kwaliteitsvolle cultuur- en jeugdinfrastuctuur <ul style="list-style-type: none"> ◦ OD 1.2: Ik investeer in de aankoop, bouw en optimalisering van kwaliteitsvolle cultuur- en jeugdinfrastuctuur <p>De Vlaamse overheid wil bijdragen aan de transitie naar duurzame, veilige en toegankelijke infrastructuur. Het is daarom belangrijk te monitoren hoeveel investeringssubsidies en voor welke bedragen worden toegekend binnen de beleidsvelden Cultuur en Jeugd. Het aantal toegekende dossiers en het toegekende bedrag, totaal en per sectorale prioriteit, monitoren de</p>

	<p>verdere transitie naar meer duurzame, veilige en toegankelijke jeugdinfrastuctuur.</p> <p>Sectorale prioriteiten worden om de 5 jaar herzien. Deze indicator meet het effect hiervan op het aantal ingediende dossiers/jaar.</p> <p>Sterkte: Omdat de investeringssubsidie op basis van vorderingsstaten en facturen wordt uitbetaald, is er een zekerheid over de hoeveelheid toegekende middelen en de effectieve, daadwerkelijke besteding ervan aan het duurzamer, veiliger en/of toegankelijker maken van jeugdinfrastuctuur.</p> <p>Zwakte: deze indicator monitort enkel het effect op de gesubsidieerde infrastructuur. Niet-gesubsidieerde infrastructuur blijft buiten scope, waardoor er slechts over een zeer specifiek deel van het infrastructuurlandschap opvolging en monitoring gebeurt.</p>
Budgettaire relevantie	Zie begrotingsartikels HB0-1HBA2BD-PA en HB0-1HBA2BD-WT
Berekeningswijze	Aantallen en toegekende subsidiebudgetten
Bron	DCJM
Meetfrequentie	Jaarlijks

ISE U – Jeugdbeleid

- SD 2: Ik garandeer de eigenheid van het jeugdwerk binnen de maatschappij
 - OD 2.1: Ik verbeter de kwaliteit van het jeugdwerk
 - Indicator: mate van ondersteuning door DCJM aan actoren binnen jeugdwerk via het Jeugddecree

Benaming	De mate van ondersteuning door DCJM aan actoren binnen jeugdwerk via het Jeugddecree
Definitie	<p>De indicator monitort het aantal aanvragen en aantal toegekende dossiers en het totaal toegekende subsidiebedrag voor actoren in het jeugdwerk via het Jeugddecree (met uitzondering van experimenteel jeugdwerk).</p> <p>Het gaat over dossiers en totaal toegekende subsidiebedrag toegekend op basis van de afdelingen 1 tot en met 4 van hoofdstuk 5 van het Jeugddecree van 23 november 2023: erkenningen, landelijk georganiseerde jeugdverenigingen, verenigingen informatie en participatie, cultuureducatieve verenigingen en bovenlokaal jeugdwerk met bijzondere doelgroepen: kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare positie en geprofessionaliseerd jeugdwerk voor jeugd met een handicap.</p>

	Definities en voorwaarden van deze subsidies zijn te vinden in het Jeugddecree van 23 november 2023 en bijhorend uitvoeringsbesluit.
Ontsluiting	<p>Trendgrafieken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aantal aanvragen en toegekende dossiers <ul style="list-style-type: none"> ◦ Per subsidie-instrument binnen het Jeugddecree • Totaal toegekende subsidiebedrag <ul style="list-style-type: none"> ◦ Per subsidie-instrument binnen het Jeugddecree <p>De ontsluiting gebeurt voor alle subsidie-instrumenten binnen het Jeugddecree met voldoende data-kwaliteit. Indien een subsidie-instrument niet wordt opgenomen, worden inspanningen gedaan dit zo snel mogelijk wel te doen.</p>
Streefwaarde	<p>De Vlaamse Overheid wil de eigenheid van het jeugdwerk binnen de maatschappij garanderen.</p> <p>Deze beleidsdoelstelling is kwalitatief van aard (zie specifieke SD hieronder). Er wordt daarom geen numerieke streefwaarde geformuleerd. De streefwaarde omvat de toestand beschreven in de strategische beleidsdoelstelling.</p> <p>Toch wordt een beleidsindicator opgenomen. De indicator monitort de kwantitatieve inspanning van de Vlaamse Overheid aan de kwalitatieve beleidsdoelstelling.</p>
Beleidsmatige relevantie	<p>ISE U – Jeugdbeleid</p> <ul style="list-style-type: none"> • SD 2: Ik garandeer de eigenheid van het jeugdwerk binnen de maatschappij <ul style="list-style-type: none"> ◦ OD 2.1: Ik verbeter de kwaliteit van het jeugdwerk <p>De gekozen indicator heeft betrekking op de mate van ondersteuning aan actoren via het Jeugddecree.</p> <p>Het monitoren van het aantal aanvragen, aantal toekenningen en totaal toegekende subsidiebudget geeft een overzicht van het aantal actoren en bijhorende budget dat bijdraagt aan het realiseren van de beleidsmatige prioriteiten.</p> <p>De indicator monitort het kwantitatieve aandeel van de inspanning van de Vlaamse Overheid aan de specifieke beleidsdoelstelling.</p> <p>Sterkte: We krijgen middels deze indicator een overzicht van het aantal actoren en het budget binnen het gesubsidieerd jeugdwerk.</p> <p>Zwakte: deze indicator monitort enkel het gesubsidieerde jeugdwerk. Het niet-gesubsidieerde deel blijft buiten scope, waardoor er slechts over een zeer specifiek deel van het werkveld opvolging en monitoring gebeurt. De indicator monitort ook enkel de kwantitatieve inspanning door de Vlaamse overheid.</p>

Budgettaire relevantie	Zie begrotingsartikel HB0-1HDI2UE-WT
Berekeningswijze	Aantallen en toegekende subsidiebudgetten
Bron	DCJM
Meetfrequentie	Jaarlijks

ISE U – Jeugdbeleid

- SD 2: Ik garandeer de eigenheid van het jeugdwerk binnen de maatschappij
 - OD 2.3: Ik garandeer een aangepast en gevarieerd aanbod voor jeugdvakanties
 - Indicator: mate van ondersteuning door DCJM via Decreet Jeugdverblijven aan actoren die overnachtingen aanbieden

Benaming	De mate van ondersteuning door DCJM aan actoren binnen jeugdwerk via het Decreet Jeugdverblijven
Definitie	De indicator monitort het aantal aanvragen en aantal toegekende dossiers en het totaal toegekende subsidiebedrag voor actoren in het jeugdwerk via het Decreet Jeugdverblijven . Het gaat over dossiers en totaal toegekende subsidiebedrag toegekend op basis van hoofdstuk 3 van het decreet van 11 februari 2022 tot vaststelling van de regels voor de subsidiëring van jeugdverblijven, hostels, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme: jeugdverblijven en hostels. Definities en voorwaarden van deze subsidies zijn te vinden in het decreet en bijhorende uitvoeringsbesluit.
Ontsluiting	Trendgrafieken: <ul style="list-style-type: none"> • Aantal aanvragen en toegekende dossiers <ul style="list-style-type: none"> ○ Per subsidie-instrument binnen het Decreet Jeugdverblijven • Totaal toegekende subsidiebedrag <ul style="list-style-type: none"> ○ Per subsidie-instrument binnen het Decreet Jeugdverblijven De ontsluiting gebeurt voor alle subsidie-instrumenten binnen het Decreet Jeugdverblijven met voldoende data-kwaliteit . Indien een subsidie-instrument niet wordt opgenomen, worden inspanningen gedaan dit zo snel mogelijk wel te doen.
Streefwaarde	De Vlaamse Overheid wil de eigenheid van het jeugdwerk binnen de maatschappij garanderen. Deze beleidsdoelstelling is kwalitatief van aard (zie specifieke SD hieronder). Er wordt daarom geen numerieke streefwaarde geformuleerd. De

	<p>streefwaarde omvat de toestand beschreven in de strategische beleidsdoelstelling.</p> <p>Toch wordt een beleidsindicator opgenomen. De indicator monitort de kwantitatieve inspanning van de Vlaamse Overheid aan de kwalitatieve beleidsdoelstelling.</p>
Beleidsmatige relevantie	<p>ISE U – Jeugdbeleid</p> <ul style="list-style-type: none"> • SD 2: Ik garandeer de eigenheid van het jeugdwerk binnen de maatschappij <ul style="list-style-type: none"> ◦ OD 2.3: Ik garandeer een aangepast en gevarieerd aanbod voor jeugdvakanties <p>De gekozen indicator heeft betrekking op de mate van ondersteuning aan actoren via het Decreet Jeugdverblijven.</p> <p>Het monitoren van het aantal aanvragen, aantal toekenningen en totaal toegekende subsidiebudget geeft een overzicht van het aantal actoren en bijhorende budget dat bijdraagt aan het realiseren van de beleidsmatige prioriteiten.</p> <p>De indicator monitort het kwantitatieve aandeel van de inspanning van de Vlaamse Overheid aan de specifieke beleidsdoelstelling.</p> <p>Sterkte: We krijgen middels deze indicator een overzicht van het aantal actoren en het budget binnen het gesubsidieerd jeugdwerk.</p> <p>Zwakte: deze indicator monitort enkel het gesubsidieerde jeugdwerk. Het niet-gesubsidieerde deel blijft buiten scope, waardoor er slechts over een zeer specifiek deel van het werkveld opvolging en monitoring gebeurt. De indicator monitort ook enkel de kwantitatieve inspanning door de Vlaamse overheid.</p>
Budgettaire relevantie	Zie begrotingsartikel HB0-1HDI2UG-WT
Berekeningswijze	Aantallen en toegekende subsidiebudgetten
Bron	DCJM
Meetfrequentie	Jaarlijks

ISE U – Jeugdbeleid

- SD 2: Ik garandeer de eigenheid van het jeugdwerk binnen de maatschappij
 - OD 2.4: Ik daag de jeugdwerksector uit om te innoveren
 - Indicator: de mate van ondersteuning door DCJM aan actoren binnen de jeugdsector voor projecten via het Jeugddecreeet

Benaming	De mate van ondersteuning door DCJM aan actoren binnen de jeugdsector voor projecten via het Jeugddecreeet
Definitie	<p>De indicator monitort het aantal aanvragen en aantal toegekende dossiers en het totaal toegekende subsidiebedrag voor actoren binnen de jeugdsector voor projecten via het Jeugddecreeet.</p> <p>Het gaat over dossiers en totaal toegekende subsidiebedrag toegekend op basis van hoofdstuk 6 van het Jeugddecreeet.</p> <p>Definities en voorwaarden van deze subsidies zijn te vinden in het Jeugddecreeet van 23 november 2023 en bijhorend uitvoeringsbesluit.</p>
Ontsluiting	<p>Trendgrafieken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aantal aanvragen en toegekende dossiers <ul style="list-style-type: none"> ○ Per projectsubsidie-instrument van het Jeugddecreeet • Totaal toegekende subsidiebedrag <ul style="list-style-type: none"> ○ Per projectsubsidie-instrument van het Jeugddecreeet <p>De ontsluiting gebeurt voor alle projectsubsidie-instrumenten van het Jeugddecreeet met voldoende data-kwaliteit. Indien een subsidie-instrument niet wordt opgenomen, worden inspanningen gedaan dit zo snel mogelijk wel te doen.</p>
Streefwaarde	<p>De Vlaamse Overheid wil de eigenheid van het jeugdwerk binnen de maatschappij garanderen.</p> <p>Deze beleidsdoelstelling is kwalitatief van aard (zie specifieke SD hieronder). Er wordt daarom geen numerieke streefwaarde geformuleerd. De streefwaarde omvat de toestand beschreven in de strategische beleidsdoelstelling.</p> <p>Toch wordt een beleidsindicator opgenomen. De indicator monitort de kwantitatieve inspanning van de Vlaamse Overheid aan de kwalitatieve beleidsdoelstelling.</p>
Beleidsmatige relevantie	<p>ISE U – Jeugdbeleid</p> <ul style="list-style-type: none"> • SD 2: Ik garandeer de eigenheid van het jeugdwerk binnen de maatschappij <ul style="list-style-type: none"> ○ OD 2.4: Ik daag de jeugdwerksector uit om te innoveren <p>De gekozen indicator heeft betrekking op de mate van ondersteuning aan actoren binnen experimenteel jeugdwerk van het Jeugddecreeet.</p> <p>Het monitoren van het aantal aanvragen, aantal toekenningen en totaal toegekende subsidiebudget geeft een overzicht van het aantal actoren en bijhorende budget dat bijdraagt aan het realiseren van de beleidsmatige prioriteiten.</p> <p>De indicator monitort het kwantitatieve aandeel van de inspanning van de Vlaamse Overheid aan de specifieke beleidsdoelstelling.</p>

	<p>Sterkte: We krijgen middels deze indicator een overzicht van het aantal actoren en het budget binnen het gesubsidieerd jeugdwerk.</p> <p>Zwakte: deze indicator monitort enkel het gesubsidieerde jeugdwerk. Het niet-gesubsidieerde deel blijft buiten scope, waardoor er slechts over een zeer specifiek deel van het werkveld opvolging en monitoring gebeurt. De indicator monitort ook enkel de kwantitatieve inspanning door de Vlaamse overheid.</p>
Budgettaire relevantie	Zie begrotingsartikel HB0-1HDI2UH-WT
Berekeningswijze	Aantallen en toegekende subsidiebudgetten
Bron	DCJM
Meetfrequentie	Jaarlijks